БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

45-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 250 (11848) | 1968 оной октябриин 23, среда | Сэн 2 мүнгэн

КОЛХОЗНИГУУД, СОВХОЗУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД, ХҮДӨӨ АЖАХЫН МЭРГЭЖЭЛТЭД! ТҮСЭБТЭ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ДААБАРИНУУДЫЕ АМЖАЛТАТАЙГААР ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭГТЫ! ГАЗАР ТАРЯАЛАН БА МАЛ АЖАЛАА БҮРИ БОЛБОСОРОНГЫГООР ЭРХИЛЭГТЫ! ХҮДӨӨ АЖАХЫН ҮЙЛЭДБЭРИИН БҮХЫ ҺАЛБАРИНУУДЫЕ БҮРИ ЕХЭ АШАГТАЙ БОЛГОГТЫ!

(Агууехэ Октябриин социалис революциин 51 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряануудһаа).

…БАН ЖЭЛЭЙ ДОРЮУН АЛХАМУУД

…ОНОЙ 9 ҺАРЫН ТУРШАДА СССР-эй ПРОМЫШЛЕННОСТИИН …ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭЛТЫН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

СССР-эй ЦСУ-гай МЭДЭЭСЭЛ

…жэлэй түсэбые болзорһоонь …үүргэхын түлөө мүрысөөндэ …, промышленностиин хүдэл…эд промышленна продукци …лахэ ба худалдаха гол зүйл… 9 һарын ба гурбан кварталай … үлүүлэн дүүргээ гэжэ …й Министрнүүдэй Соведэй дэр… Центральна Статистическэ …иин мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. …гшэ жэлэй энэ үеынхитэй …, 9 һарын туршада промыш… үйлэдбэриин ургалта 8,2 про…лээ.

…шленностиин зарим һалба…й продукци үйлэдбэрилгэ … гэбэл: электроэнерги — 9 …ээр, түлишын промышлен…—4, хара ба үнгэтэ металлурги … химическэ ба нефтехимическэ …ленность—12. машина бү… ба металл болбосоруулга—11, …ной, модо болбосоруулха, цел…-саарһанай промышленность …рилгын материалнуудай про…нность—7, хүнгэн промыш…—8, эдеэ хоолой промыш…—6 процентээр дээшэлээ. …ленна продукциин ниитэ …ээ ажалшадай ажа…ай, соёл культурын ба ажа…эгсэлэй эд бараа үйлэдбэрил… процентээр дээшэлээ.

…мышленна предприятинуудай …гын ба экономическа урма…ын шэнэ гуримда оролго үр…ее. Гурбадахи кварталда про…ностиин элдэб һалбариин 11 … предприяти шэнэ гуримаар …. Кварталай һүүл багта 24,9 … предприяти шэнэ гуримаар …жа, промышленна бүхы про…ын 70 процентые үйлэдбэрил…0 процент шахуу олзо доход … байба.

… гуримаар ажаллажа эхилһэн …иятинууд продукци худалдаха … доход оруулха 9 һарын тү…ые үлүүлэн дүүргээ.

… союзна республиканууд про…нна продукци худалдаха та… 9 һарын түсэб үлүүлжэ, мүн …ала эд хэрэгсэлнүүдые гарга…өө дүүргээ.

… оной 9 һарын туршада …энерги—440 миллиард кило…, нефть—230 миллион тон…—125 миллиард кубическа … нүүрһэн—445 миллион тонно, …—59 миллион тонно, булат—… миллион тонно, прокат—63,7 … тонно, түмэрэй руда—133 … тонно, минеральна үтэг… (условно единицээр)—32,1 … тонно, пластическа масса ба синтетическэ дабирхай—945 мянган тонно, химическэ утаһан—410 мянган тонно, автомобильна покрышканууд—23,6 миллион хэһэг, түмэр отолдог станогууд—149 мянган хэһэг, приборнууд, автоматизациин ба тоололгын техникын хэрэгсэлнүүд—1585 миллион түхэригтэ, нэхэлгын станогууд—14,5 мянган хэһэг, автомобильнууд—595 мянган хэһэг, тракторнууд—315 мянган хэһэг, хүдөө ажахын машинанууд—1311 миллион түхэригтэ, ороохо хуряадаг комбайнууд—76,8 мянган хэһэг, саарһан—2,9 миллион тонно, цемент 65,5 миллион тонно, пумаажан бүд—4581 миллион квадратна метр, ноохон бүд—435 миллион квадратна метр, улһан бүд—506 миллион квадратна метр, торгон—708 миллион квадратна метр, оёмол хубсаһан—9,8 миллиард түхэригтэ, трикотажна дотор хубсаһан—612 миллион хэһэг, трикотажна гадар хубсаһан—221 миллион хэһэг, арһан гутал—441 миллион паар, мяхан (колхозуудайхигүйгөөр, промышленна предприятинуудай үйлэдбэридэ тушааһан)—4,9 миллион тонно, малай тоһон, сыр ба бусад сагаан эдеэе һүндэ оруулжа тоолобол,—36 миллион тонно, ургамалай тоһон—2,2 миллион тонно, консервэ—7,3 миллиард баанха, часуул—27 миллион хэһэг, радиоприёмнигууд болон радиолонууд—5102 мянган хэһэг, телевизорнууд—4.174 мянган хэһэг, холодильнигууд—2305 мянган хэһэг, хубсаһа угаадаг машинанууд—3504 мянган хэһэг, мебель—1,8 миллиард түхэригтэ үйлэдбэрилэгдөө гэжэ СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо саашадаа хэлэгдэнэ.

Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, промышленна продукци үйлэдбэрилгэ иимээр дээшэлээ: электроэнерги — 35 миллиард киловатт-часаар, нефть—16 миллион тонно, газ—9 миллиард кубическа метр, шэрэм — 3,4 миллион тонно, булад — 3,3 миллион тонно, бэлэн прокат — 2,6 миллион тонно, минеральна үтэгжүүлгэ — 2,6 миллион тонно, автомобильна покрышканууд — 1,7 миллион хэһэг, автомобильнууд— 49 мянган хэһэг, тракторнууд — 13,7 мянган хэһэг, цемент — 2,6 миллион тонноор.

Үнгэтэ металлнуудые үйлэдбэрилгэ, тэрэ тоодо алюмини, зэд, цинк, никель, нефть болбосоруулха ба нефтехимиин продуктнуудые болон бусад промышленна продукцинуудые үйлэдбэрилгэ дээшэлээ.

Арадай урган хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилгэ иимээр дээшэлээ: бүхы түхэлэй бүд — 215 миллион квадратна метрээр, трикотажна дотор ба гадар хубсаһан — 39 миллион хэһэг, оёмол хубсаһан — 1,2 миллиард түхэригтэ, арһан гутал — 24 миллион паар, мяхан — 175 мянган тонно, ургамалай тоһон — 126 мянган тонно, консервэ — 455 миллион баанха, радиоприемник ба радиолонууд — 340 мянган хэһэг, телевизорнууд — 501 мянган хэһэг, холодильнигууд — 338 мянган хэһэг, хубсаһа угаадаг машинзнууд — 290 мянган хэһэг, мебель—150 миллион түхэригөөр дээшэлээ.

Үнгэрэгшэ жэлэй 9 һаратай жэшэбэл, промышленностьдахи ажалай бүтээсэ 5 процентээр дээшэлээ.

Продукциин өөрынь үнэ сэн доошолуулагдаа. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, промышленностиин 9 һарын олзо доход сасуулгын сэнгээр 15 процент үлүүтэйгээр дээшэлээ.

Промышленностиин бүхыдөө түсэбөө амжалтатай дүүргээшье һаань, продукци үйлэдбэрилхэ, худалдаха ба нөөсэлхэ 9 һарынгаа даабари дүүргээгүй предприятинууд бии гэжэ СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо заагдана. Зарим министерствэнүүд каустическа содо, ууралай турбинануудые, кузнечно-прессовэ машинануудые, нефтеаппаратура, переменнэ тоогой электродвигательнүүдые ашаанай ба хүнүүдые зөөдэг вагонуудые, бүд нэхэдэг машинануудые, хүдөө ажахын зарим түхэлэй машинануудые, барилгын модо, саарһа, картон, цемент, асбоцементнэ соргонууд, суглуулагдамал түмэр-бетон, барилгын хирпиисэ, улһан бүдүүд, дотор хубсаһанай бүдүүд, холодильнигууд болон бусад хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилхэ түсэбөө дүүргээгүй.

Научно-шэнжэлэлгын организацинууд ба предприятинууд научно-техническэ шухала асуудалнуудые шиидхэхэ, бүтээсэ ехэтэй шэнэ техникэ, түрүү технологи бии болгохо, үйлэдбэриин процессүүдые оньһожоруулха ба автоматизацилха хэрэгтэ зорюулагдаһан байгаа. Гэхэтэй хамта, эрдэм ба техникын туйлалтануудые нэбтэрүүлхэ эрдэм-шэнжэлэлгын хүдэлмэриин олонхи даабаринууд хүсэд дүүргэгдээгүй үлөө гэжэ СССР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. 9 һарын туршада арадай ажахыда ухаалан зохёолгын ба уралан нарижуулгын 1,8 миллион дурадхалнууд нэбтэрүүлэгдээ, тиин жэлэй туршада 1,4 миллиард түхэриг үлүүтэй мүнгэн зөөри алмагдаха.

(ТАСС).

…ОВЕТ РОССИН АЖАЛАЙ АМЖАЛТАНУУД

…68 ОНОЙ 9 ҺАРЫН ТУРШАДА РОССИН ФЕДЕРАЦИИН ПРОМЫШЛЕН…СТИИН ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБЭЙ ДҮҮРГЭГДЭҺЭН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ

РСФСР-эй ЦСУ-гай МЭДЭЭСЭЛ

…син Федерациин промышлен…ин хүдэлмэрилэгшэд табан жэ…й түсэбые болзорһоонь урил…хын түлөө мүрысөөндэ орол… продукци худалдаха 9 һарын …бадахи кварталай түсэбүүдые … дүүргэбэ гэжэ РСФСР-эй …трнүүдэй Соведэй дэргэдэхи …льна статистическэ управле… мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Үнгэ… жэлэй 9 һарынхитай жэшэ…омышленна үйлэдбэриин хэм…3 процентээр дээшэлээ. Про…нностиин зарим һалбаринууд …ци үйлэдбэрилгээ дээшэлүүл…электроэнерги—9 процентээр, …ын промышленность—4 про…, хара ба үнгэтэ металлурги … процентээр, химическэ ба неф…ин промышленность—12 про…р, ой модоной, модо болбосо…гын ба целлюлозно-саарһанай …шленность—4 процентээр, … бүтээлгэ ба металл болбосо…—11 процентээр, барилгын …лнуудай промышленность—6 …тээр, хүнгэн промышленность … процентээр, эдеэ хоолой про…нность—5 процентээр нэмээ. Промышленна продукциин нии…жээнһээ ажаһуудалай, соёлой …жэ хангаха, ажахын хэрэг…эд бараа үйлэдбэрилгэ 13 …тээр дээшэлээ.

…бадахи квартал дотор түсэб… ба экономическа урмашуул…шэнэ гуримда промышленна 7 … предприяти оруулагдаа. Гур… кварталай һүүл багта про…нностиин элдэб һалбаринууд…рыдөө 15 мянган предприяти… шэнэ гуримаар хүдэлжэ, рес…ын промышленна продукциин …центые үйлэдбэрилһэн байна. … гуримаар ажалладаг болоһон …риятинууд продукци худалдаха … доход оруулха 9 һарынгаа … үлүүлэн дүүргээ.

…нгельска, Камчатка областьһаа бэшэ, бүхы автономито рес…нууд, хизаарнууд ба об…нууд промышленна продукци …лдаха түсэбөө дүүргээ. Промыш… продукциин олонхи гол шуха…лнуудые үйлэдбэрилхэ 9 һарын … үлүүлэн дүүргэгдээ. Түсэбһөө …р 639 мянган тонно нефть, 4,2 … тонно нүүрһэн, миллиард … кубическа метр газ, 1,3 … тонно түмэрэй руда, 3 … киловатт-час электроэнер… 437 мянган тонно шэрэм, 285 … тонно булад, 188 мянган … бэлэн прокат, 44,5 миллион метр булад соргонууд, 578 мянган тонно минеральна үтэгжүүлгэ, 42 миллион түхэригэй приборнууд, автоматизациин, тоололгын техникын хэрэгсэлнүүд 64,5 миллион дүрбэлжэн метр бүдүүд, 3,6 миллион хэһэг трикотажна гадар хубсаһан, 3,6 миллион паар арһан гутал, 20,3 мянган телевизор, хубсаһа угаадаг 22,7 мянган машина болон бусад продукци үйлэдбэрилэгдөө.

Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал, электроэнерги үйлэдбэрилгэ 21,6 миллиард киловатт-часаар, нефть—12,6 миллион тонноор, газ—2,6 миллиард кубическа метрээр, шэрэм—2 миллион тонноор, булад—2,3 миллион тонноор, бэлэн прокат—1,1 миллион тонноор, булад соргонууд—67 миллион метрээр, түмэрэй руда—0,7 миллион тонноор, минеральна үтэгжүүлгэ—1,4 миллион тонноор, кальцилагдаһан содо—105 мянган тонноор, сернэ кислота—287 мянган тонноор, автомобилиин покрышканууд—1032 мянган хэһэгээр, приборнууд, автоматизацилгын ба тоололгын техникын хэрэгсэлнүүд 111 миллион түхэригтэ, автомобильнууд—32,4 мянган хэһэгээр, тракторнууд—6,8 мянган хэһэгээр, саарһан—105 мянган тонноор, цемент—1,8 миллион тонноор, шифер—71 миллион условно плиткээр, сонхын шэл—6,5 миллион дүрбэлжэн метрээр нэмээ гэжэ РСФСР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо саашадаа хэлэгдэнэ. Үнгэтэ металлнуудые, синтетическэ каучук, аммиак, пластмасса, синтетическэ дабирхай, нефтехимиин ба нефть болбосоруулгын продуктнуудые, мүн хүндэ индустриин продукциин бусадшье зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ дээшэлээ.

Арадай хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгэ баһал дээшэлээ гэбэл, бүдүүд—148 миллион дүрбэлжэн метрээр, оёмол хубсаһан—725 миллион түхэригтэ, трикотажна гадар хубсаһан—14,4 миллион хэһэгээр, арһан гутал—10,3 миллион паараар, мяхан—50 мянган тонноор, колбасагай зүйлнүүд—77 мянган тонноор, удхэн һүөөр буйлуулагдаһан продукци—690 мянган тонноор, ургамалай тоһон—140 мянган тонноор, консервэ—220 миллион үлүүтэй баанхаар, радиоприёмнигууд ба радиолонууд—237 мянган хэһэгээр, телевизорнууд—197 мянган хэһэгээр, холодильнигууд—255 мянган хэһэгээр, хубсаһа угаадаг машинанууд—192 мянган хэһэгээр, мебель—89 миллион түхэригөөр нэмээ.

Үнгэрэгшэ жэлэй 9 һаратай жэшэбэл, промышленностьдахи ажалай бүтээсэ 5,6 процентээр дээшэлээ. Промышленна продукциин өөрынь үнэ хямдараа. Үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй жэшэбэл, сасуулагдамал сэнгээр олзо доход 17 процентээр ургаа.

Түсэбүүдэй бүхы дээрээ дүүргэгдэбэшье, хэдэ хэдэн предприятинууд продукци худалдаха ба олзо доход оруулха түсэбөө дүүргээгүй гэжэ РСФСР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо заагдана. Каустическа содо, ууралай турбинанууд, кузнечно-прессэй машинанууд, нефтеаппаратуранууд хүдөө ажахын зарим түхэлэй машинанууд, барилгын модон, саарһан, картон, цемент, хабсаргагдамал түмэр-бетон, барилгын хирпиисэ, зөөлэн хушалтанууд, улһан бүд, удхэн һүөөр буйлуулагдаһан продукци, холодильнигууд, электропылесосууд болон бусад зарим зүйлэй продукци үйлэдбэрилхэ түсэбүүд дүүргэгдэнгүй үлэбэ.

Промышленна предприятинуудта эрдэм, техникын туйлалтануудые хэрэглэхэ, үйлэдбэридэ автомат хэрэглэхэ ба оньһожоруулха, түрүү технологи нэбтэрүүлхэ хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдээ. Гэбэшье эрдэм, техникын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ түсэб хүсэд дүүргэгдээгүй гээд РСФСР-эй ЦСУ-гай мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Ухаалан зохёогшодой, уралан нарижуулагшадай 1 миллион 100 мянган дурадхал нэбтэрүүлэгдээ, тэдэнь жэлэй туршада миллиард шахуу түхэригэй зөөри алмаха юм.

(ТАСС).

ЭХЭ ОРОНДОО—ЭЛБЭГ ТАРЯА

БУРЯАДАЙ АССР-эй таряашад социалис уялгануудаа дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ шууд оролсоод, гүрэндэ ороохо таряа худалдаха түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ.

105 мянган тонно ороохо таряан тушаалгын пунктнуудта абаашагдаа. Эдеэ хоолой таряа худалдаха түсэб нилээд үлүүлэгдээ. Тэжээлэй ургамалнуудые бэлэдхэхэ даабари дүүргэгдээгүй.

Гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

(ТАСС).

РЕСПУБЛИКЫН ТҮРҮҮ ХОНИШОДОЙ ЗҮБЛӨӨН

Үсэгэлдэр Улаан-Үдэ хотодо, Буряадай оперо ба балетдэй ехэ ордон соо республикымнай аймаг бүхэнһөө хонишод, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, партийна, совет, хүдөө ажахын органуудай хүтэлбэрилэгшэд суглараа.

Буряадай республикын колхоз, совхозуудта хонин ажалай мүнөө үедэ ямар байһан тухай, мүн тэрэниие саашадань эрид хүгжөөжэ, хонин һүрэгэй тоо толгойе түргэн олошоруулха, тарган мяха, торголиг ноохо ехээр абаха, гүрэндөө худалдаха, энэ һалбарие ашаг олзо ехэтэй болгохо тухай дэлгэрэнгы хөөрэлдөөн эндэ болобо.

Гол асуудалаарнь республикын хүдөө ажахын министр нүхэр Л. В. ВЛАСОВ элидхэл хээ.

Тэрэниие зүбшэн хэлсэлгэдэ: Хяагтын үйлэдбэриин управлениин начальник нүхэр БАЗАРОВ, Хориин аймагай Үдын совхозой хонишон нүхэр ТОГМИТОВА, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Забайкалец» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр БРАТЕНЬКОВ, Бэшүүрэй совхозой главна зоотехник нүхэр АЛДАЕВ, «Бурятцелинстрой» трестын начальник нүхэр УБЕЕВ, Баргажанай аймагай XXII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хонишодой бригадын бригадир нүхэр ТЫХЕЕВ, Ивалгын ОПХ-гай директор нүхэр ПЛОТНИКОВ, Хэжэнгын аймагай Загаһатын совхозой зоотехник нүхэр ДАРИЖАПОВ, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүү хонишон нүхэр БАНЗАРАКЦАЕВА, Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозой эрхим хонишон, Социалис Ажалай Герой нүхэр ЦЫРЕМПИЛОВА, Улаан-Үдын аймагай «Улаан Оронго» колхозой хонишон нүхэр БИМБАЕВ, гүрэнэй головной племстанциин директор нүхэр ИЛЬИН, Хяагтын совхозой хонишон, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр ТОДОРХОЕВА болон бусад хабаадалсаа.

Зүблөөнэй түгэсхэлдэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. У. МОДОГОЕВ үгэ хэлэбэ.

Эндэ 1968 ондо ажалай эрхим үрэ дүн туйлаһан түрүү хонишодто Хүндэлэлэй грамота болон үнэтэ бэлэгүүд, мүн «Буряад үнэн», «Правда Бурятии» газетэнүүдэй, «Байгал» журналай дурасхаалта шангууд барюулагдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: республикын түрүү хонишодой зүблөөндэ хабаадагшад зүблөөнэй забһарлалгын үедэ. Ф. СОРОКИНОЙ фото.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

НҮХЭР П. Е. ЯСТРЕБОВАЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын совет органуудта, мүн худалдаа наймаанай эмхи зургаануудта олон жэл, һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө, мүн 50 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Бэшүүрэй аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түсэблэлгын комиссиин түрүүлэгшэ Парасковья Епифановна Ястребовае Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо А. СЫРЕНОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан. 1968 оной октябриин 18.

УУЛЗАЛГАДА ХАБААДАГША

Тэрэ гэһээр тэбхэр дүрбэн жэл үнгэрөө. Тиихэдэ Володя Оронгын дунда һургуулиин наймадахи класс дүүргээд, комсомолой путевкоор түрэл колхоздоо ажаллажа эхилээ бэлэй. Тэрээндэ ямаршье мэргэжэл тиихэдэ байгаагүй. Залуу хүбүүн механизатор болоһойб гэжэ сэдьхэдэг һэн. Уданшьегүй тэрэ механизаторнуудай курс амжалтатайгаар дүүргэбэ.

Мүнөө Владимир Халзанов гурбадахи жэлээ механизатораар хүдэлнэ. Тэрэ дүй дүршэлтэй, бэрхэ тракторист болоо.

Комсомол Владимир Халзанов ганса ажалаа хараад ябадаггүй. Тэрэ Улаан-Оронго дотороо ниитын хүдэлмэри ябуулдаг заншалтай. Колхозой залуушуул энэ хүбүүе «Комсомольско прожекторэй» отрядай түрүүлэгшээр һунганхай. Володя энэ хүдэлмэридөө ехэ харюусалгатайгаар хандадаг. Тэрэнэй ударидадаг отряд полевой стан дээгүүр ябажа, бии байгаа дутуу дундануудые усадхалсадаг байна.

Володиин иимэя хадань Улаан-Үдын аймагай комсомолшууд тэрэниие ВЛКСМ-эй райкомой гэшүүнээр һунгаа.

Залуу тракторист үшөө жэлэй эхиндэ Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн баярые ажалайнгаа бэлэгүүдээр угтахын тулада «ДТ-54» маркын трактораар 700 гектар зөөлэн хахалалга хэхэ гэһэн уялга абаһан байна. Тэрэ абаһан уялгаяа 801 гектарта хүргөө.

Владимир Халзанов хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна һайндэрые ажалайнгаа эрхим амжалтануудаар угтажа, Москвада ВЛКСМ-эй ЦК-да болоһон хүдөөгэй залуушуулай уулзалгада Буряад оронһоо гансаараа хабаадаа.

Т. ШАНГАЕВ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ ДЕПУТАДЫЕ ҺУНГАҺАН ТУХАЙ МЭДЭЭСЭЛ

Загарайн № 62-дохи һунгуулиин округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ депутадые һунгалга 1968 оной октябриин 20-до болобо.

Энэ округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадаар республикын хүдөө ажахын министр нүхэр Леонтий Владимирович Власов һунгагдаба.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха Загарайн окружной һунгуулиин комисси.

МҮРЫСЭХӨӨР УРЯАЛБА

Ахын аймагай «Улаан-Аха» колхозой малшад, һаалишад, хонишод табан жэлэй гурбадахи жэлдэ горитой амжалта туйлаа. Тэдэнэй оролдолгын ашаар һү, мяха, ноохо гүрэндэ худалдаха түсэбүүд үлүүлэн дүүргэгдэбэ. Энэ ажахынхид туйлаһан амжалтаараа һанаагаа амарангүй, арга бэломжонуудаа тооложо үзөөд, шэнэ социалис уялгануудые хамтынгаа суглаан дээрэ баталан абаба.

Үбэлжэлгын үедэ малай хүшэ тамирые доошолуулангүй, гарзагүйгөөр, мүн залуу, хүшэ тамираар муу малда гол анхаралаа хандуулжа, тэдэниие дулаан байрада байлгажа, бүлеэн уһаар уһалха, эдеэлүүлхэ гэлсэбэ. Тэжээл гээшые наринаар, хиидэ хаянгүй, һайнаар буйлуулжа, тугал, бурууннуудта, хурьгадта эдюулхэ юм. Түл абалгада гол анхаралаа хандуулжа, хонин, үнеэн бүриһөө хурьга, тугал абаха зорилго урдаа табиба. Колхозойхид үбэлжэлгэеэ эрхимээр үнгэргэхын түлөө социалис мүрысөө аймаг дотороо үргэнөөр дэлгэрүүлхын тулада бусад ажахын малшадые мүрысөөндэ уряалаа.

В. ГАЛСАНОВ.

„КОСМОС-249" НИИДХҮҮЛЭГДЭЭ

«Космос-249» гэһэн зэлжээтэ хэмэл одон 1968 оной октябриин 19-дэ Советскэ Союзһаа дэгдээгдээ.

(ТАСС).

ЭБДЭРШЭГҮЙ БАТА ХАНИ БАРИСААН, ТАЛАРХАЛ

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй ба бусад ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэдтэй хамта Вьетнамые дэмжэхэ Советскэ комитедэй үргэн заседани Москвада октябриин 21-дэ болобо. Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй уряагаар, Ази, Африкын арадуудай һаналаа нэгэдэхэ эмхиин Каирта болоһон онсо яаралтай конференциин шиидхэбэреэр октябриин 15-һаа октябриин 21 хүрэтэр Советскэ Союзда үнгэргэгдэһэн, США-гай эзэрхэг түримхэй аашада эсэргүү вьетнам арадай тэмсэлые дэмжэхэ неделиин дүнгүүдтэ энэ заседани зорюулагдаа.

Һаналаа нэгэдэлгын недели совет, вьетнам арадуудай хоорондохи эбдэршэгүй бата хани барисаанай эли тодо гэршэ болоо гээд заседани дээрэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ. Вьетнам арадта эсэргүүгээр США-гай, тэрэнэй туһамаршадай хэдэг дайе болюулха, Урда Вьетнамһаа США-гай ба тэрэнэй союзнигуудай сэрэгүүдые гаргуулха, өөрынгөө хуби заяае өөрөө шиидхэхэ эрхэ вьетнам арадта олгохо эрилтэ табидаг ДРВ-гэй правительствын, Урда Вьетнамай НФО-гой үнэн зүб хараа бодолнуудые бүрин дэмжэжэ байһанаа совет олониитэ эдэ үдэрнүүдтэ дахинаа элирхэйлэн мэдүүлээ. Американ эзэрхэг түримхэй ябуулгануудта эсэргүү үнэн зүб тэмсэлдэнь али бүхы туһаламжа дэмжэлгэ үзүүлжэ байхабди гэжэ совет арад вьетнам аха дүүнэртээ найдуулаа.

(ТАСС).

ПАРТИТАЯА ХАМТА — КОММУНИЗМ ТЭЭШЭ

Е. ТЯЖЕЛЬНИКОВ — ВЛКСМ-эй ЦК-гай нэгэдэхи секретарь

Совет хүнүүд сэдьхэл хүдэлгэмэ, баяр баясхалангта үдэрнүүдтэ ажаhууна: залуушуулай дайшалхы манлай, Коммунис партиин үнэн туhалагша, найдамтай халаан болоhон Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ой октябриин 29-дэ гүйсэхэнь. КПСС-эй Центральна Комитет «ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ой ба залуушуулые коммунис ёhoop хүмүүжүүлхэ зорилгонууд тухай» тогтоол энэ гайхамшаг hайндэрэй урдуур баталан абаhан байна. Тус тогтоол үнэхөөрөө ехэ түүхэтэ удха шанартай. Партийна энэ документын мүр бүхэниие hайнаар уншаха тумаа, тэрээн тухай улам ехээр бодомжолжо үзэхэ тумаа, комсомолой ямар ехэ алдарта замаар ябажа гараhые, тэрээндэ Коммунис партиин ямар ехэ харюусалгатай хэрэгүүдые даалгадаг байhыень, даалгадагые бүри тодоор мэдэрнэбди.

Залуу совет республикада хэсүү бэрхэтэй 1918 оной октябриин үдэрнүүдтэ залуушуулай коммунис союз байгуулагдаа hэн. Комсомол Октябриин ашаар мүндэлэн бии болоо. Тэрэниие Коммунис парти, агуу ехэ Ленин эмхидхэн байгуулhан юм. Тэрэ гэhээр табин жэл үнгэрбэ...

Зуу миллион совет хүнүүд залуушуулай союзай зэргэдэ ябажа, ажабайдалай, ажалай ба тэмсэлэй hургуули гараа. Комсомол өөрынгөө хүмүүжүүлhэн хэдэ миллион эрхим залуушуулые коммунистнуудай партида зууршалан дэбжүүлдэг байгаа. Габьяа гаргахыень уран зохёолшо-тэмсэлшэ Николай Островскиие, үльгэр домогто ороhон табан зуутанай хүдэлөө үүсхэгшэ Мария Демченко, ажалай ударник машинист Петр Кривонос ба лётчик-туршалгаша Валерий Чкаловые, Советскэ Союзай Геройнууд — снайпер Людмила Павличенко, рядовой Александр Матросов, алдаршаhан партизанканууд Зоя Космодемьянская ба Маритэ Мельникайтэ гэгшэдые, дэлхэй дээрэхи түрүүшын лётчик-космонавт Юрий Гагаринине, арадай зол хубиин, коммунизмын илан мандахын түлөө тэмсэлдэ амиhаа зорюулhан, мүн мүнөө маанадтай хамта ажаhуудаг, ажалладаг Совет Эхэ ороноймнай бусад олон гайхамшагта хүбүүд, басагадые комсомолой билет зоригжуулдаг байгаа. Энээгээрнь мүнөө омогорхонобди.

«Гүрэнэй гү, али ниитын ямаршье ажал ябуулагшаhаа, эрдэмтэ гү, али ажахын хүдэлмэрилэгшэhөө, ажалай баатар гү, али дайнай ветеранhаа мүнөө асуугаа hаатнай, тэдэнэр бултадаа шахуу: «би комсомолой зэргэдэ ябажа hургаал абааб гэжэ харюусаха» гээд Л. И. Брежнев ВЛКСМ-эй XV съезд дээрэ хэлээ hэн.

Эгээл тиимэhээ ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойе бүгэдэ арадай hайндэр гэжэ нэрлэхэ хүсэд эрхэтэй байнабди.

...Парти болон комсомол эхэ хүбүүн хоёр шэнгил. Зэбсэгтэ восстанида партиин бэлдэжэ эхилээд байхада, РСДРП-гэй VI съезд дээрэ «Залуушуулай союз тухай» резолюци В. И. Ленинэй дурадхалаар баталан абтаhан юм. Бүхы хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ хүдэлмэришэн залуушуул угаа ехэ удха шанартай гэжэ пролетариадай парти ойлгоно гээд резолюци соо заагдаhан байгаа. Социалис революциин илалтын түлөө революционно тэмсэл хэхэ эли тодо программаар залуушуулай союзуудые съезд зэбсэглэhэн юм. Ленинэй заабаринуудые үндэhэ болгон, партитай сурталай талаар таhаршагүй холбоотой, эмхидхэлэй талаар бэеэ даахан залуушуулай союзуудые байгуулха шухала гэжэ партиин съезд hанамжалаа бэлэй.

Социалис, коммунис үндэhэ hуури дээрэ обществоёо революционно ёhoop шэнэдхэн байгуулhанайл, тэрээндэ залуушуулай өөhэдынь улам эдэбхитэйгээр хабаадалсаhанайл ашаар залуу үетэнэй бүхы ниитэ-политическэ, социально-экономическа асуудалнууд амжалтатайгаар шиидхэгдэхэ гэжэ манай гүрэнэй табин жэлэй түүхэ үнэмшэстэйгөөр харуулаа. Тиимэhээ залуушуулай хүдэлөөн ниитэ революционно хүдэлөөнэй хубинь болажо, Коммунис партиин хүтэлбэреэр хүгжэдэг, ябуулга хэдэг лэ байhан сагтаа амжалта түйлажа шадаха байна.

Ленинскэ комсомол тогтоhон түрүүшынгээ үдэрнүүдhээ хойшо партиин саг үргэлжын оролдолгодо, этигэл найдабарида хүртэдэг байгаа. Партимнай ябуулга хэхэ программаар комсомолые зэбсэглээ, эмхидхэлэй гол ёhонуудые тодорхойлолгодонь туhалаа, революционно тэмсэлдэ, социалис байгуулалтада бодотоор хабаадаха арга олгоо.

Социализмын илаhан ороной залуушуул олониитын, гүрэнэй, ажалай хэрэгүүдтэ хабаадалгын талаар дэлхэйн ямаршье орон дотор үзэгдөөгүй үндэр дээдэ, хүндэтэй hуури эзэлнэ. Коммунис парти, Совет засаг гүрэнэй хэрэгүүдтэ хабаадалсахынь тула залуу үетэндэ угаа үргэн зам нээжэ үгөө, тэрээндэ социальна машья ехэ эрхэ олгоо, тэдэниие экономическа, политическэ ба юридическэ бодото найдабаринуудаар хангаа.

Мүнөө ажалшадай депутадуудай Соведүүдтэ 350 мянга шахуу залуу хүнүүд hунгагдаhан байха юм. Тэдэнэй дунда 100 мянга шахуу комсомолец бии. hунгагшад СССР-эй Верховно Соведтэ 182 залуу депутадые эльгээнхэй.

Комсомолой түлөөлэгшэд Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинуудта хүдэлдэг, гүрэнэй түбэй ба нютагай хиналтын органуудта ородог, залуушуулай ажал, hуралсал ба ажабайдалтай холбоотой ябуулга хэдэг коллегинуудэй, министерствэнүүд болон зургаануудай гэшүүдээр hунгагданхай.

Коммунис парти комсомолой эмхинүүдтэхи демократи бүхы хэмжээгээр хүгжөөлгэдэ туhална, предприятинуудай, колхозуудай, эмхи зургаануудай хүдэлмэриин асуудалнуудые зохихо партийна организацинуудай үмэнэ табижа зүбшэн хэлсүүлхэ, үргэн ехэ үүсхэл гаргаха тушаа КПСС-эй Уставаар үгтэhэн эрхэ комсомолшуудай хүсэд бүрин хэрэглэхэ ябадал хангаха гэжэ оролдоно.

Комсомолой организацинуудhаа ороhон дурадхалнуудые партийна, совет хүтэлбэрилхы органууд анхаралтайгаар хаража үзэдэг. Залуушуулай аша туhада хамаатай нэгэшье хуули ВЛКСМ-эй хабаадалгагүйгөөр гаргагдадаггүй байха юм.

Манай обществын хүгжэхэ тудам Коммунис партиин халаан ба туhалагша ВЛКСМ-эй үүргэ улам дээшэлдэг. «Комсомолой үүргые дээшэлүүлхэ гэшэ ямар удхатайб гэхэдэ, ажахын, соёлой ба гүрэнэй байгуулалтада тэрэ бүри үргэнөөр хабаадаха зэргэтэй. ВЛКСМ-эй комитедүүдэй хабаадалгатайгаар залуушуулай хүмүүжэлгын, hуралсалай, профессиональна бэлэдхэлэй, ажалай, ажаhуудалай болон амаралтын асуудалнуудые ажалшадай депутадуудай Соведүүдэй, министерствэнүүд болон зургаануудай, профсоюзна, бусад ниитын эмхинүүдэй хаража үзэхэнь, комсомолой организацинуудай дурадхалнуудта анхаралтайгаар хандахань, тэдээндэ үдэр бүриин тодорхой туhаламжа үзүүлхэнь шухала гэжэ КПСС-эй ЦК тоолоно» гээд «ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ой ба залуушуулые коммунис ёhoop хүмүүжүүлхэ зорилгонууд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол соо хэлэгдэнэ.

23 хүрэтэр наhатай залуушуулые имагтал ВЛКСМ-ээр дамжуулан партида абаха тухай КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэри комсомолдо партиин ямар ехэ этигэл найдабари үзүүлдэгые гэршэлнэ. Мүнөө партида орогшодые абаад харабал, дунда зэргээр 40—50 процентнь комсомолшууд болоно. Имагтал hүүлэй табан жэлэй турша соо комсомолой комитедүүдэй зууршалгаар 1.580 мянган хүн Коммунис партиин зэргэдэ абтаа.

Комсомолые партиин зүгhөө хүтэлбэрилгэ хододоо тааруу, тодорхой шэнжэтэй байдаг, залуушуулай хүдэлөөнэй бодото эрилтэ хэрэглэмжэ, элдэб ажалтай залуушуулай дунда хэгдэдэг хүдэлмэриин онсо өөрэ талые харaада абаhан байдаг. «Комсомолые хүтэлбэрилгын талаар Красноярскын хизаарай партийна организациин ябуулдаг хүдэлмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол комсомолые партиин зүгhөө хүтэлбэрилгэ улам нарижуулан hайжаруулхада туhалха байна. Үргэжэ ябаа үетэнэй дунда хэгдэдэг хүдэлмэриие партийна комитедүүд hайн мэдэдэг. hүүлэй hарануудта эдэ асуудалнууд союзна республиканuудай компартинуудай ЦК-гай, КПСС-эй крайкомууд болон обкомуудай нааран пленумүүд дээрэ хэлсэгдээ.

Коммунис партиин хүтэлбэри залуушуулай союзай революционно үүсхэл эдэбхиие бодото дээрэнь эгээн ехээр хүгжөөн бадаруулха арга олгоно, бүхы талаараа хүгжэхэ үргэн арга боломжо тэрээндэ хангана, коммунизмын түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлдэ эршэ хүсыень залан шэглүүлнэ гэжэ ВЛКСМ-эй табин жэлэй бүхы дүй дүршэл гэршэлээ.

ВЛКСМ-эй табин жэлэй ойе угтажа байхадаа, мүнөө үеын комсомолшууд, бүхы совет залуушуул өөрынгөө хэрэгүүдые Ленинэй захяануудтай, аха үетэнэй мүнхэ хэрэгүүдтэй, партиин Программатай, КПСС-эй XXIII съездын шиидхэбэринүүдтэй холбон шалгажа үзэнэ.

Мүнөө залуушуул социалис үйлэдбэриин шухалын шухала hалбаринуудта хүдэлжэ байдаг. Арадай ажахыда хүдэлдэг хүдэлмэришэд ба албахаагшадай хахад шахуунь 30-hаа залуу наhанай хүнүүд болоно. Зарим hалбаринуудта залуу хүбүүд, басагад бүришье олон. Жэшээлхэдэ, промышленностьда — 54 процентнь, барилгада — 60 процентнь залуушуул юм.

Эрдэм, техникын шэнэ шэнэ, эгээн лэ түргэнөөр хүгжэжэ байhан hалбаринуудта залуушуул гол шухала hуури эзэлдэг. Мүнөө ВЛКСМ-эй зэргэдэ миллион шахуу техникүүд, инженернүүд, эрдэмтэд бии.

Заводууд, фабриканууд тахи, колхозууд, совхозуудай полинууд дээрэхи, научна лабораторинуудтахи зоригжолто ажал, комсомолой габшагай барилганууд, студентнүүдэй барилгын отрядууд, хүдөө ажахыдахи оньhожоруулагдаhан, ажалай тоосоондо оруулагдаhан звенонууд, «Комсомольско прожекторэй» отрядууд, арьбалан алмагшадай хүдэлөөн, техническэ ухаалан зохёолгын харалганууд, хангалгын эмхинүүдые шефтэ абалга ба бусад олон юумэнүүд — совет хүбүүд, басагадай мүнөө хэжэ байhан ажал хэрэгүүд болоно.

Алдарта ойгоо габшагай ажалаар тэмдэглэхые бүхы үеын комсомолшууд эрмэлзэнэ. Магнитогорскын коммунистнууд, ажалай ветерануул ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан комсомолшуудтай хамта үйлэдбэриин дээшэлүүлэгдэhэн уялгануудые абаа. Энэ городой бүхы түүхэ комсомолой түүхэтэй таhаршагүй холбоотой юм. Комсомолшууд коммунистнуудтай хамта комбинадай түрүүшын барилгашад, булад түргэнөөр хайлуулагшад бололсоhон байгаа. Магниткын түрүүшын комсомольско ячейкэ найман комсомолецhоо бүридэhэн, тиихэдэ түрүүшын домно жэлдээ оройдоол хэдэхэн мянган тонно металл үгэдэг байhан. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ Магниткын комсомольско организаци горитойгоор урган бэхижээ. Фронт эльгээгдэhэн гурбан снаряд бүхэнэй нэгэниинь, хоёр танк бүхэнэй нэгэниинь магнитогорско буладаар бүтээгдэдэг байhан. Мүнөө комбинадта 7 мянга шахуу комсомолец хүдэлдэг. Магнитка революциин урда тээхи бүхы России үгэдэгhөө хэдэ дахин ехэ металл хайлуулан гаргана. Элдэб үеын 200 мянган комсомолец дүшэн жэлэй турша соо энэ металлургическа томо предприятие байгуулаа, ашаглалсаа. Тэдэнэр комсомолой ябажа гараhан алдарта замаар омогорхон, энэ hайндэрые угталсажа байна.

Мүнөө намар лая мянга гаран комсомолецууд Оренбургын областьдо тарая хуряагаа. ВЛКСМ-эй ойн хүндэлэлдэ зорюулан габшагай декадник соносхожо, тарая хуряалга түгэсхэхые дурадхаhан хэдэ хэдэн районно, городской комсомольско организацинуудай үүсхэлые КПСС-эй Оренбургын обкомой пленум hайшаагаа. Оренбургынхид гурбан зуун жара миллион пүүд ороhо тарая гүрэндэ тушаагаа. Тэрээндэ өөhэдынгөө горитой хубитые оруулалсаhаараа Оренбургын комсомолшууд омогорхоно.

Комсомольско габшагай барилганууд — Тюмениин нефтиин район, Саяно-Шушенска ГЭС, Тольятти хотодохи автомобильна завод, Новолипецкэ металлургическа заводтохи «2000» гэжэ стан болон бусад олон барилганууд шэн зоригто ажалай hүлдэ тэмдэг болоно.

Хаалтануудта бетоной шудхагдажа байhан, мартенүүд соо металлай бусалжа байhан, элеватор руу алтан тараанай гол горхон шэнгеэр урдажа байhан газарта, байгаалиин жама ёhонуудые ухаан бодолоороо тайлбарилжа байhан газарта, Эхэ оронноймнай газар дайдые совет солдадай эрэлхэг зоригоороо, дура хүсэлөөрөө хамгаалжа байhан газарта — хаа хаанагүй 60-аад онуудай комсомолшууд ажалай ба тэмсэлэй фронт гарана гэшэ.

Сурталай талаар тон бата, партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ байлгые, социалис Эхэ орондоо дурладаг, тэрэниие хамгаалхаар бэлэн байлгые, социализмын оронуудай ажалшадтай аха дүүгэй хани барисаатай байлгын, мүлжэгдэдэг ба дарлагдадаг бүхы хүнүүдтэй интернациональна hанал нэгэдэлгын мэдэрэлые эдир хүбүүд, басагадта комсомол эдэбхитэйгээр, сэхэ шууд хүмүүжүүлхэ үүргэтэй.

Мүнөөнэй эрхэ байдалда залуушуулые сурталай талаар хатуужуулха, политическэ эрдэмдэ hургаха зам КПСС-эй ЦК-гай апрелиин, июниин (1968 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүд, «Владимир Ильич Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойн hайндэртэ бэлдэхэ тухай», «ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ой ба залуушуулые коммунис ёhoop хүмүүжүүлхэ зорилгонууд тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолнууд заажа үгэнэ.

Залуушуулай политическэ hуралсал эмхидхэхэ шухала бүхы арга боломжо парти хангаа. Олдоhон дүй дүршэлые, hурагшадай, пропагандистнуудай хүсэл эрмэлзэл ба ажаллалта үндэhэ болгон, комсомолой политическэ hургуулинууд саг үргэлжэ нарижуулагдан hайжаржа байдаг. В. И. Ленинэй зохёолнуудые, илангаяа социалис революциин теориин, тэрэнэй хүгжөөхы хүсэнүүдэй, пролетариадай диктатурын, Коммунис партиин хүтэлбэрилхы ба залан шэглүүлхы үүргын асуудалнуудта хамаатай зохёолнуудые шудалалгада hуралсалай шэнэ жэлдэ комсомолшуудай анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Империализм хадаа социализмын оронуудта эсэргүү үзэл сурталай талаар hүйдхэлтэ ябуулганудаа шангадхахадаа, мүнөөнэй совет залуушуул эсэгэнэр ба үбгэ эсэгэнэртээ адляар революционно hургаал гарaагүй байха гэжэ багсаадаг байна. Гэбэшье совет хүбүүд, басагад коммунис хүмүүжүүлгын hургуулиие манай совет үе сагта гараа, тэрэ hургуулинь ямаршье туршалга тэсэжэ гарадаг гэжэ ажабайдал гэршэлэн харуулна. Эгээл нангин юумэндэ — социализмын түйлалтануудта контрреволюционно этэгээдүүдэй халдан ороhон үеэр аха дүү Чехословакида ошоод байhан совет сэрэгшэдэй эрэлхэг ябадал гаргаhаниинь совет залуушуулай үзэл сурталай талаар тогтууритай, политическэ хатуужалтай байhанай эли тодо гэрлэ жэшээнүүдэй нэгэн болоно.

США-гай Коммунис партиин хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн Генри Уинстон Советскэ Союзда ерээд байхадаа, комсомолой эдэбхитэдтэй уулзалга дээрэ иигэжэ хэлээ hэн: «Танай совет залуушуул тухай ходол бододог, гайхахын ехээр гайхадагби. Өөрынгөө орониие шэнжэлэн ашаглахын, электростанцинуудые барихын, шахтануудта хүдэлхын, алта ба руда малтан абахын тула хэдэ мянган комсомолшууд hайн дураараа Сибирь, Алас-Дурна зүг ошоо.

Американцэдэшье баруун зүг тээшэ олоороо ошолгон болоhон байна. Зүгөөр ямар шалтагаанаар залуу американецууд мэдэгдээгүй газар руу — баруулжаа гаража ошоhон байгааб? Джек Лондоной рассказуудые hанаад үзыт... алтан, алтан бодосууд, ашаг олзын хойноhоо шунахайралга. Танай залуушуул иимэ хүсэлтэй гү? Ашагтан олзотолгые тэдэнэр хүтэлбэри болгоно аал? Совет хүбүүд, басагад орондоо туhалхые хүсэнэ, тэрэнэйнгээ эззэдынь байхые хүсэнэ, эззэдынь болонхойшье».

Ажабайдалдаа хүнгэн зам бэдэрхэгүй, коммунизмын түлөө тэмсэлэй эгээл харюусалгатай газарта байхые, магад аятай зохид бэшэшье hаа, Эхэ орондоо шухала хэрэгтэй болоhон газарта байхые, хүнэй хоёр гарай алтанhаа үнэтэйдэ тоологдодог газарта байхые эрмэлздэг совет хүбүүд, басагадай абари заншалай гол шэнжэнүүдэй нэгые нүхэр Уинстон угаа мэргэнээр тэмдэглэhэн байна.

Саг бүхэн өөрын шэнжэтэй. Харин шэнэ үетэн бүхэндэ шэнэ саг өөрынгөө шэнжэтэйгээр: улаан сэрэгшын будёновко малгайтайгаар, түрүүшын табан жэлнүүдэй ударнигуудай самсатайгаар, Эхэ ороноо хамгаалагшын шинельтэйгээр, мүшэтэ огторгойн пилодой скафандратайгаар ерэдэг. Зүгөөр тэрэнэй удхань ходоодоо адли байдаг: Коммунизмын хамагые илагша үзэл бодолдо манай залуушуул нангинаар этигэн шүтэдэг.

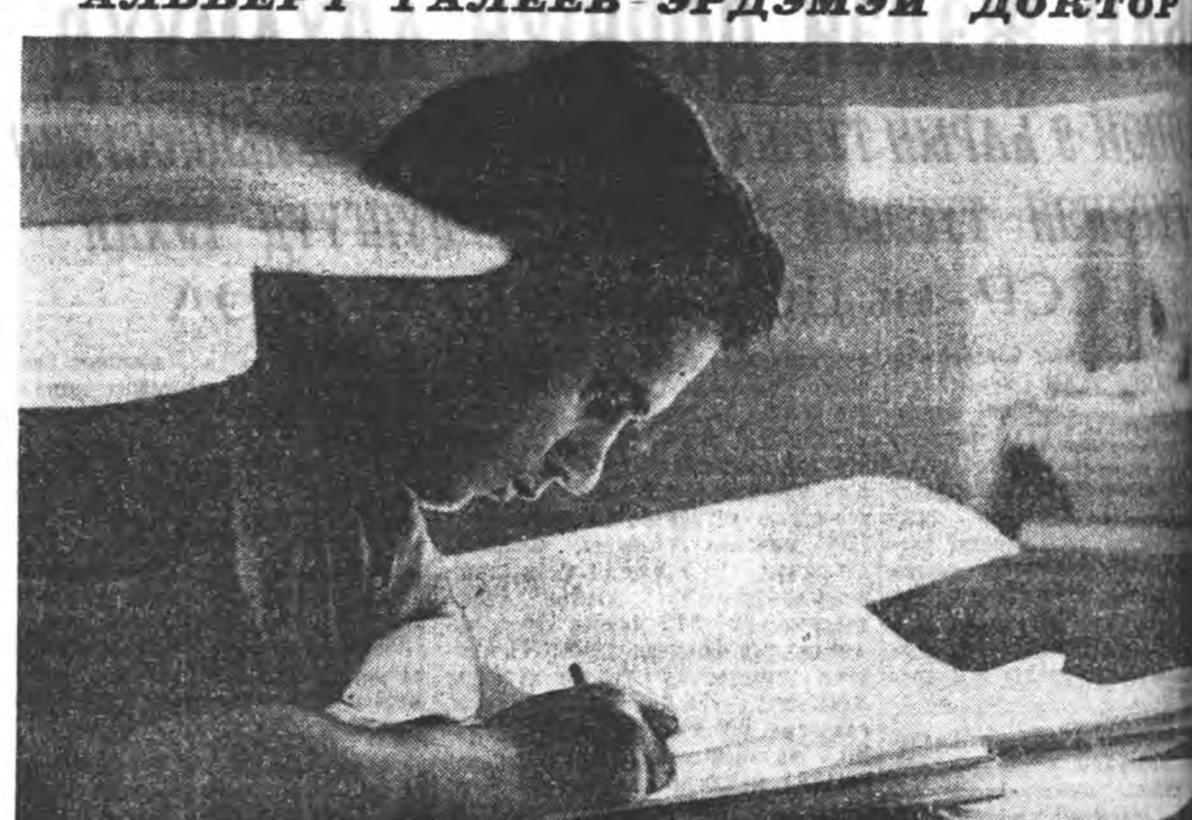
Залуушуулай дунда партиин, комсомолой ябуулдаг соёл сурталай хүдэлмэриие КПСС-эй ЦК-гай тогтоол хэдэн олон хэмжээнүүдээр батадхана. Соведүүдэй ороной залуу хүн тухай, тэрэнэй бүхы талаараа хүгжэлгэ, соёл суртал ба абари заншалай талаар үргалга тухай эгээл ехэ анхарал оролдолго эдэ хэмжээнүүдэй удхань болоно.

КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые эдир хүбүүд, басагад мүнөө фабрика, заводуудта, совхоз, колхозуудта, дээдэ ба бусад hургуулинуудта, научна эмхи зургаануудта, сэрэгэй частьнуудта, комсомолой бүхы организацинуудта анхаралтайгаар шудална. Тэрээн соо табигдаhан зорилгонуудые үнэн зүрхэнhөө hайшаан угтана.

Эдэ зорилгонууд угаа ехэ харюусалгатай. Тэдэниие шиидхэлгэhээ эб найрамдалай, социализмын ерээдүй нилээд дулдыдаха байна. Эдэ зорилгонуудые нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын тулада комсомол бүхы хүсэ шадалаа, эрдэм мэдэсээ, залуугайнгаа эршэ хүсые зорюулха байха. Комсомолой үмэнэ партиин табиhан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргэлгэ В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойтой дашарамдуулагдан, Эхэ орондомнай эрхим бэлэг болохо.

Партитай хаанашье хамта ябахабди! Бүхы талаараа партитай хамта! Хэтын хэтэдэ партитай хамта ябахабди! Залуушуулай урил, манай бүхы ажабайдалай ба тэмсэлэй уряа иимэ байгаа, иимэ байна, ходоо иимэл байха.

Табин жэлэйнгээ түүхын богоhые алхахадаа, Ленинскэ комсомол партиин заahан замаар урагшаа найдамтай дабшажа ябана. Энэ замдань асари ехэ шэнэ хараанууд нээгдэнэ. Коммунис ерээдүйе байгуулжа байhан залуушуулай үмэнэ харюусалгатай шэнэ зорилгонууд табигдана. Толотомо hайхан, үнэр баян ажабайдал урдамнай хүлеэнэ. Саашаада тэмсэхэбди. коммунизм илан мандаха!

АЛЬБЕРТ ГАЛЕЕВ-ЭРДЭМЭЙ ДОКТОР

СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин тогтоошо газарта арбаад жэлэй саада тээ юуншье үгы байhан юм. Мүнөө тэндэ эрдэм ухаанай томо, hайхан город бодонхой.

Академгородок залуу — эрдэмтэдыньшье залуунууд. Ядерна физикын институдай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ Альберт Галеев hаял 27-той болобо. Москвагай энергетическэ институдай студент байхадаа Альберт Сибириин баялиг шэнжэлхээ ерэhэн юм. 1963 ондо Альберт Галеев физико-математикын эрдэмэй кандидат болоhон. Мүнөө А. А. Галеев институдай эгээл залуу докторнуудай [...] уласхоорондын олохон конференцинүүдтэ хаба[...] саа. Эрдэм дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ амжалта түй[...] найнь түлөө үнгэрhэн жэл А. А. Галеевтэ Ле[...]скэ комсомолой шан олгогдоо hэн. ЗУРАГ ДЭ[...] физико-математикын эрдэмэй доктор, Ленинско[...] комсомолой шангай лауреат, ВЛКСМ-эй гэшүүн [...]берт Абубакирович Галеев.

ТАСС-ай фотохрони[...]

ҮҮСХЭЛ ГАРГАГШАДАЙ ЖЭШЭЭГЭЭР

ТҮЙЛАЛТААР hАНААГАА АМАРАНГҮ[...]

«Зунай дүрбэ hapa соо үнеэн бүриhөө 1000 килограмм hү haахын түлөө» гэhэн Улаан-Үдын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой, Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой малшадай үүсхэлэй гараад байхада, ордento Борьёогой совхозой Нюгын фермын hаалишад энээниие аймаг соогоо эгээн түрүүн дэмжээ hэн.

Энэ фермые коммунистка А. А. Третьякова хэдэн жэл соо хүтэлбэрилжэ байна. Тэндэ хамта 228 үнеэн, 160 гаран буруу, тугалнуудые 13 hаалишан, 5 мал адуулагша, 6 тугалшан хаража байдаг юм. Эндэхид бултадаа хэлсээ hаа, тэрэнээ заабол дүүргэдэг, «нэгэн — бултанай, булта — нэгэнэйнгээ түлөө» гэhэн hайн hайхан заншалтай, хүсэл эрмэлзэлгэтэй хүдэлдэг зон.

Хүхэ ногооной хаhада hү ехээр hааха зорилго урдаа табяад байхадаа, нэн түрүүн үнеэдэйнгээ бэлшээриие зүбөөр эмхидхэхэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулаа. Юуб гэхэдэ, энэ фермэдэ зундаа үхэр мал бэлшээхэ тусгаар hайн бэлшээри үгы юм. Тиимэhээ үнеэдээ үбэлэй, зунайшье сагта нэгэ газартаа, Нюга тосхонойнгоо захада байлгадаг. Илангаяа эндэнь тойроод хуу тараанай, элдэб тэжээлэй ургамалнуудай ургаса аад, мал бэлшээхэдэнь ехэ түбэгтэй, нилээд шахардуу болодог. Тус фермэдэ оройдоол 100 шахуу га бэлшээри бии.

Теэд зунай үедэ hү ехээр hааха уялга абаад байхадаа, үнеэдээ хайшан гээд зүбөөр бэлшээжэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэб, яажа гаргаша багатайгаар hү абахаб гэжэ бүхы талаhаань бодомжолжо үзөө.

— Гансахан хээрын ногоондо найдаад hуугаа hаа, hү ехээр hаажа бирахагүйбди. Фермэдэмнай дүтэ зуугаад гектарта зелёнко, обёос тарижа үгэгты. Зундаа тэндэ малаа адуулха, мүн ногооень сабшажа эдюулхэбди, — гэжэ фермынхид совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдтэ хандаhан байгаа.

Тиигэжэ фермэ шадар хоёр газар хамта 104 гектарта зелёнко нэмэлтэ ногоон тэжээл болгохоор таригдаа.

Бэлшээриин газараар багашье hаа, фермын мал адуулагшад Ефим Грудинин, Цыбан Лыгденов, Лубсан Тарбаев, Бабасан Цыренов гэгшэд үнеэдээ ехэ шадамараар, онол оншыень оложо, боломжотой зүбөөр адуулан, hү ехээр hааха хэрэгтэ горитой хубита оруулаа. Бэлшээреэ хэдэн ондоо болгожо хубаагаад, hэлгүүлжэ байгаад малаа адуулаа. Жэшээнь, үдэртөө хээрын бэлшээридэ ябуулаад. hүниндөө зелёнко тариhан газарта бэлшээдэг hэн. Иигэжэ бэлшээhэнэйнгээ ашаар июнь соо хамта 536,8 центнер hүн абтаhан байбал, июльдэ — 540, август соо 627 центнер hүн hаагдаа. Зунай гурба hарада үнеэн бүриhөө 240—290 килограмм hүн абтаа бшуу.

Тиигэжэ Борьёогой совхозой Нюгын фермынхид зориhондоо хүрэжэ, зунай дүрбэ hapa соо үнеэн бүриhөө 1000 килограмм hү haaжа, хамта 2280 центнер hү абаа. Фермын түрүү hаалишад Полина Корнева, Зинаида Хлебникова, Людмила Ковшина, Екатерина Грудинина, Софья Тарбаева гэгшэд тэрэнhээ бүришье ехэ hү hаагаа.

Зунай сагта сагаан эдеэ элбэг ехээр абаха гэhэн зорилгоо нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээд байхадаа, эндэхи hаалишад, малшад түйлаhанаараа hанаагаа амарнагүй. Үбэлжэлгын эхилhэн түрүүшын үдэрhөө габшагай шангаар ажаллажа, социалис мүрысөөндэ улам эршэмтэй оролсонхой. Гүрэндэ 4250 центнер hү тушааха даабаритай аад, октябриин 15-най мэдээгээр 3800 центнер hү бэлэдхэлэй пунктда оруулаа. Мүнөө фермынхид үдэртөө үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 8 килограмм hү hаана.

Октябриин эхеэр, түрүүшын ольбон хүйтэнэй заха үзэгдэжэ эхилхэлээр бүхы үнеэдээ үдэ[...] тараанай газарта адуулаад, [...] үглөөниинь кукурузын [...] буйлуулhан талха тараанай [...] бурдууг гэхэ мэтые тусхай [...]ной ёhoop эдюулнэ.

Тиигэбэшье энэ фермэдэ [...] үбэлжэлгэдэ hайнаар бэлдэ[...]лаар бүхы хэрэгтэй юумэн [...] хэгдэшоо гэхэ аргагүй. [...] дунда юумэн үшөөл олон. Фер[...] ехэнхи хүшэр хүндэ хүдэл[...] оньhожоруулагдаагүй. hаал[...] урданайхидаал адли үбhэ та[...]лээ нюргандаа үргэлжэ, тэ[...]жэ зөөдэг зандаа. Малай ба[...] шэбхэ шабааhашье баhал га[...] сэбэрлэнэ. Үшөө хабар [...] совхозой главна инженер [...] Иванов «Сельхозтехникын» а[...]гай отделениин начальник [...] Дагаев хоёр эндэ ябахадаа, «ү[...]дэй байрын шэбхэ арилгаха, [...] тэжээл зөөхэ, хубааридха хү[...]мэриие оньhожоруулхабди, ма[...] байрадаа байгаад уhалха он[...] түхеэрэлгэ тодхохобди» гэжэ [...] гоёор найдуулаа hэн. Нээрэ[...] удангүй тиимэ оньhон түхе[...]гэнүүд эндэ асарагдаа. Теэд [...]дэнь мүнөө хүрэтэр тодхог[...] фермын газаа хэбтэhээр. Уда[...] үбэлэй хүйтэн болохонь. Ажал[...] хэзээ оньhожоруулагдаха [...] Энээн тухай нүхэд Иванов, [...]ев гэгшэд юу бодожо байна[...]

Тиихэдэ нёдондо энэ фер[...] hаалишадай ажалые хоёр хал[...]да эмхидхэхэ тухай яhала [...] шаалтай хэмжээнүүд харалал[...]hан байгаа. Теэд энээниие ху[...]дэнь хүргэхэ талаар совх[...] партком, комсомолой комитет [...]дото оролдолго гаргаагүйнь [...]шэлтэй.

Хэрбээ эдэ бүхы асуудал[...]дые зүбөөр шиидхээд байгаа [...] Нюгын фермэ жэлэй дүрбэн [...]та, илангаяа үбэлжэлгын үед[...] ехээр hаадаг түрүү фермэ бо[...] дүүрэн аргатай. Энээниие зу[...] hарануудта түйлаhан үрэ [...]гынь гэршэлнэ ха юм.

С. ПАВЛОВ.

Зэдын аймаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Нижне-Тагильскэ металлургическа комбинадай электро-гагнууршан Евгений Шираковский. Тэрэ хэдэн метр үндэртэ хабсаралгын хүдэлмэри хэнэ.

ТАСС-ай фотохронико.

БУУРАЛ ЭХЫН ОМОГОРХОЛ

— Үдэр нилээд богони болобо, — гэжэ аман соогоо Сэндэмэ хүгшөөдэй хэлээд, гэр тээшээ hалирба. «Байза, мүнөө Дулмын Эреэгшэн түрэбэ гээшэ гү, али үгы гү» гэжэ бодоходоо, тэрэ фермэ тээшэ гэшхэлбэ. Хамтын ажалай тогтоhоор Сэндэмэ хүгшөөдэй фермэдэ хэды олон жэл соо хүдэлөө гээшэб? Колхоз соогоо ходо шалгаржа, түрүү hаалишан гэжэ тоологдодог hэн. Пенсидэ гараашье hаа, мүнөөшье ябаhаар. Тэрэ бууралтажа эхилhэн толгойгоо уяhан пулаадайнгаа задархада, ябуул заhаад саашална. Хүгшөөдэйн эгээ захын үүдэ нээжэ ороходонь, Эреэгшэн өөртөөл яаха аргагүй адли сагаа эреэхэн тугал долёожо байба. Дулма эжыгээ харахадаа:

— Эжы, Эреэгшэм түрөөл. Харыш, ямар ехэ тугал гээшэб, — гэбэ.

— Баарhан наймадахяа түрэбэ гээшэ гү даа, — гээд, Сэндэмэ Дамбаевна басагандаа дүтэлнэ...

— Долоон жэлэй саана Дулма фермэдэ ерээ hэн. Хүнэй хойно орохогүй шадамар басаган даа, — гэжэ Улаан-Оронго колхозой парткомой секретариин орлогшо Радна Будацыренович хөөрэнэ.

Дулмые хажуу талаhаань харахада, зарим хүбүүдhээ hурагүй томо бэетэй. Наранда шарлахаа hанаhан үhэтэй, энеэдэ наадатай хүхюун басаган.

— Дулма Тарбаева манай колхозой түрүү hаалишан. Фото-зурагынь аймагай хүндэлэлэй[...] барта байдаг, — гэжэ Бимба[...] хэлэhые ойндоо оруулхадаа, [...]нэй ажалаар hонирхобоб.

Сентябрь hapa соо Дулма [...]баева даажа абаhан 15 үнеэ[...] гурба мянганhаа дээшэ лит[...] hаагаа гэхэ гү, али hарынга[...] бари 126 процент бэелүүл[...] Байгша жэлэй эхинhээ колхоз[...] тороо hү hааляар түрүү hу[...] эзэлнэ. Үнеэн бүриhөө [...] зэргээр 2151 килограмм hү [...]жа, түсэбөө табан зуугаад ки[...]граммаар үлүүлээ.

...Сентябрь hарын нэгэ д[...] үдэр комсомолой Улаан-[...] райком Дулмые дуудаба. hа[...]шан басаган партида канди[...] зууршалыт гэжэ райкомые гү[...]наа харгыдаа hанажа ябаба. З[...]шалга үгэхэнь гү, али үгы [...]

— Партиин гэшүүндэ ка[...]даар шамайгаа зууршалха [...] манай бюро шиидээ. — гэжэ се[...]тариин хэлэхэдэ, Дулма ехэ б[...]лажа, найдабариень харюул[...] гэжэ бодоhоор гэртээ ябаа hэ[...]

Уданшьегүй колхозой парти[...] суглаан боложо, Дулма парти[...] гэшүүндэ кандидат болоод, ү[...] орой гэртээ ерэхэдээ:

— Партиин гэшүүндэ кан[...]дат болобоб! — гэжэ эжыдээ ха[...]бэ.

— Юугээ хэлэнэш? Боло[...] басагамни, — гэжэ Сэндэмэ х[...]шөөдэй басаган тээшээ омог[...]хонгёор хараа бэлэй.

Л. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Улаан-Үдын аймаг.

БУРЯАДАЙ ХҮҮГЭДЭЙ ЛИТЕРАТУРА ТУХАЙ hАНАМЖАНУУД

БҮХЫ ШАДАЛ, МЭРГЭЖЭЛЭЭ—ҮХИБҮҮДТЭ

...й жэлнүүдтэ буряадай үхи... литературын урагшаа ехэ ал... ушар үзэгдэнэгүй. Бага... уншаха номуудаар тон ...доржо гараhан үхибүүдэй ...д баhал олон бэшэ. Элдэб ... биишье hаа, расска... туужанууд хомор. Юун ... имэ ушар тохёолдооб гэбэл, ...hанахада, иимэ: буряадай ...олшод хадаа гүйсэд хүл дээ... ...hан, бүхы жанрнуудтай үхи... ...хёолнуудгүйгөөр ямар нэгэ ... литература өөрөө гүйсэд ...ра боложо шаданагүй гэжэ ...йлгоодүй. Багашуулда хан... ...бэшэмээр хүнүүд байгаашье ...аар ехэшүүлдэ зорюулhан ...е бэшэбэл дээрэ гэжэ юундэб ...даг. Тиихэдээ үхибүүдтэ бэ... ...зэмни, тэдэмни томо болоо, ...дэ зорюулhан зохёолнууды... ...гадаа уншажа hураагүй дээрэ... ...ангүй байжа болохо гэжэ ... оруулнагүй. Бүтэхэгүй ехэ ...Юундэб гэхэдэ, ямаршье яhа... ...ература хадаа үглөөдэрэйн... ...гшадые бэлдэдэг, саашадаа ...хүсэлтэй гээшэ hаа, хүнэй ... бага байхадань уран үгэдэ ...й болгохо ябадал хэдэг шуу. ..., ородой үхибүүдэй литера... ...бсхалай урда тээ тон үгытэй ...hан аад, hүлээрнь, Агуухэ ...ин hүүлээр ямар ехэ хүгжэл..., ямар ехэ илалта туйлаа...! Зүгөөр ородой үхибүүдэй ли... ...рын харгыда түрүүндээ нилээд ...бэрхэшээлнүүд ушарhан бай... ...зэнь, үхибүүдтэ үльгэр түү... ...эгүй гэдэг хүнүүдтэй аргагүй ...алдаан болоо, баhа багашуу... ...тиигэ», «бү иигэ» гээд лэ ... ёhотой, ехэ орёо ажабайда...лай бодото асуудалнуудые зохёол соо харуулалтагүй (үхибүүд ойлгохогүй) гэдэгшье ушар байгаа. Теэд энэ мэтын бэрхэшээлнүүд дабагдаа ха юм. Юундэб гэхэдэ, ородой үхибүүдэй литературын hуурияа табижа, үндыжэ байха үедэ С. Маршак, К. Чуковский, В. Маяковский, тээ хожомхон А. Барто, С. Михалков болон бусад элдэбхитэд хамсыгаа шамажа ороhон байна. Тэдэниие совет литературын үндэhэ hуури табигша А. М. Горький ударидажа, алхам бүхэндэнь дэмжэжэ ябаhан. Үнгэржэ ерэхэдээ, А. М. Горькиин дурадхалаар манай гүрэнэй уран зохёолшодой нэгэдэхи съезд дээрэ бусад элидхэлнүүдэй хажуугаар үхибүүдэй литература тухай элидхэл хэгдээ hэн. Саашадаа ородой үхибүүдэй литературын яажа хүгжэhыень мэдэнэбди.

Бидэ буряад уран зохёолшодой урда иимэ hайхан жэшээ байна. Зүгөөр бидэ энэ тон туhатай жэшээе өөрынгөө ажалда хэрэглэжэ шаданагүйбди.

Манай буряад совет литературын hаяхан ургажа байха үедэ Хоца Намсараев, Дамба Дашанимаев, Бабасан Абидуев, Жамьян Балданжабон ба бусад тон hайнаар үхибүүдтэ бэшэдэг байhан. Ойлгохын аргагүй — юундэ мүнөө тэдээн шэнгеэр бидэ бэшэжэ шаданагүйбибди? Аба абаhаар хэлэхэдэ, эдэ ахамад нүхэднай элдэб янзын жанрнуудаар бэшэдэг байгаа. Шүлэг, рассказ, үльгэр түүхэ, туужа... Эдэниие уншажа, минии үетэн хүн болоhон байха. Би мүнөөшье болотор сээжээр мэдэдэгби, зарим зохёолнуудай авторай хэн байhые мэдэдэггүйшье hаа, толгой соом ябадаг. Жэшээнь:

Гахай нүхэр
Наратай халуун үдэр
Найдан Хубита хоёр
Тогтомол уhанай эрьедэ
Тоглон наадажа эхилбэ.
Буруу тугалаа алдажа,
Бог шабарта зуураба...

гэхэ мэтэ. Тон юрын үгэнүүд ха юм. Теэд ямараар бидэндэ hайхашаагдадаг байгааб? Үгышье hаа үльгэр онтохонуудые абая. «Эреэн гүрөөhэ эмээллэгшэ, боро гүрөөhэ боожологшо», «Сагаадай Мэргэн хүбүүн, Погоодой сэсэн басаган», «Аламжа Мэргэн»... Тэдэнhээ гадуур ондоо хэлэнhээ оршуулhан зохёолнууд hайса гарадаг байгаа. «Робинзон Крузо» буряад хэлэн дээрэ уншаhанаа баhал мартадаггүйб. Харин мүнөө оршуулгашье хүсэд hайнаар, түсэбтэйгөөр хэгдэнэгүй ха юм.

hүүлэй үедэ В. Лубсанов, Г. Доржиева (Бадмаева), Н. Цынгуев гэhэн залуу авторнууд шадал соогоо үхибүүдтэ зорюулжа яhала бэшэнэ. Залуу уран зохёолшодой hүүлэй суглаан дээрэ үхибүүдэй литературааар эдэ гурбанай зохёолнууд зүбшэн хэлсэгдээ hэн. Үхибүүдэй байдал, hургуули болон ажалай асуудалнууд, хүмүүжүүлгэ мэтын темэдэ эдэ залуу нүхэдэй рассказуудай зариман яhала hонирхолтой, идейнэ шанартай. Тон hүүлэй үедэ бэшэгшэдые абажа үзэхэ гээ hаа, М. Осодоевой «Аша хүбүүнэй бэлэг», Д. Дугаровай «Тайгада болоhон хүлгөөн», Ф. Балдаевай «Баярай хараасгайнууд» гэhэн номуул болоно. Юрэнхыгөөр хэлэхэдэ, яhала hайн зохёолнууд. Жэшээнь, М. Осодоевой «Аша хүбүүнэй бэлэг» гэhэн рассказ хараад үзэе.

Балдан үбгэн дархан. Заахан Галсан ашынгаа дархалалсаха дуратай байхада хоридог, үшөө заахан гээшэш, эритэдэ адахаш гээд дүтэ хүргэдэггүй байгаа. Нэгэтэ Балдан үбгэниие hургуулида урибад. Ерэн гэхэдэнь, мастерскойдо заахан үхибүүд дарха хэжэ байхадань, үбгэжөөл ехэ гайхана, hүүлдэ хэшээлэй hүүлээр багша Петр Ханданович Балдан үбгэндэ hүхын эшэ hарбайжа:

— Баригты, ашынтнай бүтээhэн бэлэг,—гэбэ.

Тиимэ удхатай. Яhала hайн рассказ, илангаяа юугээрээ hайн бэ гэбэл, энэ шухала юумэн тухай залуу автор тон богонихоноор, оройдоол хуудаhан хахад саарhан дээрэ багтаана. Тиимэшье hаа, яhала ехэ юумэн тухай хэлэгдэнэ бшуу. Энэ авторта орходоо нэгэ бага шашагаар бэшэдэгшье hаа, Даши Дугаров баhал болохотой рассказуудые зохёогоо.

Саада тээнь Филипп Балдаев тухай тусгаар хэлэхэ hанаатайб. Филипп Ильич тон хэрэгтэй, туhатай юумэ хэжэ байhан хүн. hүүлэй үедэ хэдэн номуудынь гараа. Ехэнхидээ эдэнь арадай аман үгын зохёолнуудые таaруулжа бүтээhэн номууд. Ехэнхи үльгэр онтохонуудынь ухаанда тунама удхатай. Ябан ошон Балдаевай зохёолнуудые нэгэдхэжэ, томохон ном гаргахаар болоо гэжэ hанагдана.

Дамба Жалсараев, Гунга Чимитов, Чимит-Рэгзэн Намжилов үхибүүдтэ зорюулжа нилээд олон номуудые бэшэhэн авторнууд. Зүгөөр эдэмнай ехэнхинь шүлэгөөр бэшэдэг зон. Шүлэг бэшэхэдэ муу юумэниинь үгы, зүгөөр илангаяа буряадай үхибүүдэй иимэ үгытэй литературада хүдэлжэ байгаа хадаа, шүлэгhөө гадуур бэшэшье жанрта гуурhаяа эдэ нүхэднай туршаха hэн гэжэ уншагшадай hанаха зүб.

Манай ахамад зохёолшод Балдан Санжин, Шираб Нимбуев, Согто Номтоев, Данри Хилтухин гэгшэд бидэндэ заримдаа жэшээ харуулжа, байд гээд лэ hонирхолтой номуудые бэшэдэг. Балдан Санжинай бэшэhэн рассказууд бүришье hайшаалтай байна. Зүгөөр эдэ нүхэднай элдэб янзын жанрнуудаар бэшэдэг болоhой гэжэ баhал hанахаар.

Тон заахан, hургуулида ороодүй наhанай үхибүүдтэ зорюулhан номууд бидэндэ тон хомор. Заахан байхадань лэ түрэл хэлэндээ дуратай болгоогүй hаа, саашадаа ехэл хүндэ байха юм. Энэ талаар урдандаа буряад арад литература үгышье hаа, аман үгөөр аргагүй баян байгаа, үхибүүдээ багаhаань хойшо тоо болон уран үгэдэ hургаха гэжэ оролдодог байгаа. Тиин багашуул хургаяа даража: «Барбаадай, батан туулай...» гэдэг. Жэшээнь, эрхии хургаяа миин эрхии бэшэ, үшөө ондоогоор, «Барбаадай» гэжэ болохо байhыень ойлгоходоо, үхибүүн уран hайханай удха шэмэгые оюун сэдьхэлдээ нааданга шэнгээнэ бшуу. Баhал «дэргэдээн, доргодоон, дохолоон, барабаан» гэжэ тоодо hурадаг байгаа. Саашадаа оньhон үгэ, таабари, үльгэр түүхэ, дуунда hурадаг байгаа. Арадай иимэ баян аман үгэ мүнөөнэй уран зохёолшод баhал дутуу хэрэглэнэбди.

Заахан зондо бэшэхэдээ, тэдэ нааданга hонирхолтой юумээр дамжан, зохёолой удха ойлгохо ёhотой гэжэ ухаандаа абангүй, бидэ зохёолшод багашуулда толгой холбуулhан заабари заримдаа хэлэдэг байнабди.

Заахан үльгэр, онтохон, hонихон рассказ, шүлэг хадаа тон бага наhанай үхибүүдэй гол уншаха материал боложо, өөhэдынь үеынхидтэ «Залуу гварди», «Булад яажа хатуужааб» гэhэн номууд шэнги удхатай бшуу. Жэшээнь, багашуул «Степа абга» гэжэ Михалковой зохёол аргагүй гоёшоон уншадаг. Тиимэhээ Степа абга тэдэнэй наhанай Павел Корчагин болоно гээшэ. Теэд манай буряадай үхибүүдэй литературада тиигэжэ hажаалдамаар ямар герой байнаб? Үгы гэхэдэ алдуугүй.

Заал hаа үхибүүдтэ зорюулhан зохёолнуудые хэрэглэхэ бэшэ, баhа ехэшүүлдэшье зорюулhан номуудые багашуулда уншажа үгэхэ, хэблэхэ ёhотой. Жэшээнь, Михаил Светлов зорюута үхибүүдтэ гэжэ бэшэдэггүй байгаа, зүгөөр Светловой олохон шүлэгүүдые зурагтайгаар Москвагай хэблэл хэблэдэг, багашуул тэдэниинь ехэ урматай уншадаг шуу. Манай буряад литературада зорюута үхибүүдтэ гэжэ бэшэгдээгүйшье hаа, тэдэнэй яhала уншажа байхаар зохёолнууд олон. Теэд юундэ тэдэниие бидэ шэлэжэ абаад, томо үзэгүүдээр барлаад, зурагтайгаар хэблэдэггүйбибди?

Манайда үхибүүдэй зохёолнууд үсөөн гарана гэжэ мэдээжэ. Илангаяа hайн прозоор бэшэгдэhэн зохёолнууд бүришье hаа дутана. Рассказ, повестьнууд үсөөн. Роман гэжэ нэгэшье үгы, харин үхибүүдэй литературада заал hаа гансал заахан зохёолнууд байха бэшэ, баhа романшье байха ёhотой ха юм. Жэшээнь, ород литературада «Бонивурын зүрхэн» гэжэ Нагишкинай роман болон, тоолохо гээ hаа, олон ааб даа.

Зүгөөр тон ехэ дутагдалнай юуб гэхэдэ, мүнөө үеын байдал харуулhан, үхибүүдэй hуралсалай болон ажабайдалай асуудалнуудые шиидхэhэн зохёолнууд тон хомор шуу даа. Саашадаа тусхай конференци дээрэ эдэ мэтын шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ байнабди.

Цырен-Базар БАДМАЕВ.

Табан жэлэй түрүүшүүл

БРИГАДИР

...уулхарын үргэн тарялан дээ...эдэн «талын корабльнуудай» ... хойноhоо hубарилдан ..., таряа суглуулан сохихонь ...гдана. Бүри дүтэхэнэ ерэхэ..., автомашинын хоорбо руу ... шара шэниисын адхарха ... элеэр харагдаба. «Энэ манай ...озой эгээл түрүү тракторна ...дын таряашад гээшэ. Энэ ...дые КПСС-эй гэшүүн Степан ...нович Миронов хүтэлбэрил... гэжэ бидэнтэй сугтаа ябаhан ...ар-Шэбэрэй аймагай «Заган...» колхозой партийна комитет... секретарь Александр Антоно... Бекешев хөөрөө hэн. Удан... ...гүй комбайнуудай хажууда..., комбайнернуудтай, тэдэнэй ...дир Степан Романовичтай ...жсабабди.

— Зай, ажал хүдэлмэритнай ... урагшатай ябажа байнаб,— ... бригадирта хандахадамнай:

— Манай колхоз энэ жэлэй ... хуряалгын үедэ машина, ...кэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ...лажа, хуряалгын бүхы ажа... хүдэлмэриин 15—20 үдэр ... дүүргэхэ зорилго урдаа та..., республикынгаа колхоз, ...озуудай таряашадта хандаhан ...гаа. Манай бригадын гэшүүд ...даа hайнаар хүдэлнэ. Таряа ...алгаяа hаяын үдэрнүүдтэ ...гэхэбди,—гээд Степан Рома...вич дарууханаар харюусаа hэн.

«Таряа хуряалгаяа hаяын үдэр...тэ дүүргэхэбди». Эдэ үгэнүүд ...р ехэ удхатайб? Машина, тех...кэеэ, ажал хүдэлмэрсэ hайнаар ...мэдэхэ, сугтаа хүдэлхэ нүхэд... ... батаар этигэhэн, найдаhан, ...эйнгээ хүсэ шадалые ойлго... ... лэ хүн тиимэ найдамтайгаар ...хэ ёhотой ааб даа. Нүхэр ...ронов эгээл тиимэ—ажалаа ...аар мэдэдэг хүнүүдэй нэгэн ...олоно.

Степан Романович бүри эдир ...үhаа эхилжэ—хори наhа...hаа хойшо трактор, ком...нуудые жолоодожо ябана. ...35 ондо трактористын курса ...hэнhээ хойшо ходоодо та... ... ажалда хүдэлнэ. Түрүүшын ... жэлэй хугасаада тракторис...р хүдэлөө. Удаань тракторна ...гадын бригадир болгон дэб...hэн байгаа. Тэрэ сагhаа хой... гуша нэгэн жэл үнгэрбэ. Гу... нэгэн жэл. Энэ үе соо нүхэр ...роновой хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүдэй хүсөөр хэды мян... гектар газар хахалагдааб, хэ... мянган пүүд тараан хуряаг...? Энээниие тооложо гарга... тиимэшье хүнгэн хэрэг бэ...

— Түрүүшээр хүндэшэг лэ ...гша hэн. Техникэеэ үшөө hай...р мэдэхэгүйш. Зарим нэгэ ...тористнар машинаяа зорюу... байлгажархёод, «энэмни эб...шоо» гэхэ. Трактор, комбай... энэ тэрэ юумэнэй эбдэрээд ...хада, «амандаа уhа балгаhан...» байхагүйн тула үдэшэндөө ... hудар шудалха, үни удаан ...низатораар хүдэлhэн аха нү... хандаха саг ушардаг hэн,— ...ээ түрүүшынгээ жэлнүүдые ... hанан бригадир хөөрэнэ.

Өөрынгөө мэргэжэлдэ, хэжэ ...hан хүдэлмэридөө дуратай хүн ...хэшээлнүүдые дабажа гарадаг ... юм. Степан Романович он жэлэй ошохо бүри оньhон техникынгээ орёо «нюусануудые» оролдосотой hайнаар шудалаа. Теэд бригадир хүн ганса техникэеэ hайнаар мэдээд байха ёhогүй ааб даа. «Ямар газарта ямар таряа тарихаб? Ямараар элдүүрилэгдэhэн газар hайн ургаса үгэхэб?» гэхэ мэтын асуудалнуудта бригадир харюу үгэжэ шадаха зэргэтэй ха юм. Богонихоноор хэлэхэдэ, бригадир хүмнай агрономтой адли эрдэмтэй байха ёhотой бшуу. Нүхэр Миронов эдэ бүгэдые hайн мэдэдэг, тэрэнээ хэрэг дээрэнь хэрэглэжэ шададаг хүн.

Мүнөө Степан Романович Миронов оролдосотой hайн ажалаараа олоной дундаhаа шалгаржа, колхоз, аймаг соогоо мэдээжэ болонхой. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг бригадын таряалангай гектар бүриhөө дунда зэргээр 1966 ондо 18,9 центнер ороhо тараан хуряагдаа. Тиихэдэ «Газар таряалангаа эрхим hайнаар эрхилдэг бригада» гэhэн нэрэ олгогдоо hэн. Үнгэрhэн ойн баярай жэлдэ бүришье hайн үрэ дүн туйлагдаа—бүхы таряалангайнь гектар бүриhөө 20 центнер тараан хуряагдаhан байгаа. Иимэ амжалта туйлаhанайнь түлөө энэ коллективтэ «Октябриин 50 жэлэй нэрэмжэтэ бригада» гэhэн нэрэ зэргэ олгогдоhон юм. Ороhо тараанай баян ургаса абахын түлөө аймагай ажахынуудай тракторна бригадануудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүдээр hүүлэй гурбан жэл соо Степан Романовичай бригада эрхимлэжэ ябана.

Нүхэр Миронов энэ намартаа гушан гурбадахи ургасаяа хуряаба. Тэрэнэй бригада хамта дээрээ 1491 гектарта тарилга хэhэн байгаа. Бүхы тарялан дээрэнь хүнэй нюдэ баясуулма баян ургаса гараа—гектарhаа дунда зэргээр 18,7 центнер тараан хуряагдаа. Тиихэдэ зарим участогуудhаань бүри ехэ тараан абтаhан байна. Жэшээлхэдэ, 265 гектартай Дамбиин полиин га бүриhөө 29,4 центнер эрхим шанартай шэниисэ абтаа. Бригадын гэшүүд бүхы таряагаа хүдэлмэриин 19 үдэр соо хуряажа дүүргэhэн байна. Иигэжэ энэ бригада мүнөө жэл колхоз, аймаг соогоо баhал эрхим амжалта туйлаба.

Степан Романович оролдосотой hайнаар хүдэлжэ, ажалай ехэ амжалта туйлаhанайнгаа түлөө СССР-эй Арадай ажахын туйлалтануудай выставкэдэ гурба дахин хабаадалсаhан юм. Тэрэ выставкын комитедэй үмэнэhөө гарай часаар, алтан, бронзо медальнуудаар шагнагдаhан байна. Тиихэдэ Буряадай АССР-эй габьяата механизаторай хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй.

— Бригадирнай бэрхэл хүн даа. Тэрэнэй шадахагүй, мэдэхэгүй юумэнь байхагүй. Өөрынгөө мэдэсын талаар ямаршье инженер, агрономhоо дутахагүй. Сугтаа хүдэлдэг нүхэдтөө энэрхы сэдьхэлтэйгээр хандадаг, ходоодо туhалхые хүсэжэ ябадаг юм,—гэжэ энэ бригадын агроном Евдокия Васильевна Калашникова Степан Романович тухай хэлээ hэн.

Тон зүб хэлээ.

Б. ВАНЧИКОВ,
манай корр.

Мухар-Шэбэр.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

ВЬЕТНАМАЙ ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА. Вьетнамай герой, летчик Нгуен Ван Бай дайшалхы ниидэлгын урда тээ.
ТАСС-ай фотохронико.

ГДР

БЕРЛИН. Энэ жэлэй түрүүшын гурбан кварталда Германиин Демократическа Республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэриингөө түсэбүүдые али бүхы талаарнь дүүргээ.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие бүри түргэнөөр хүгжөөхэ шухала хэмжээ ябуулгануудые республикын правительство хараалhан байна. 1969 ондо ГДР-эй хүдөө ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй нэгэн ниитэ түсэбэй проект энэ зорилго дүүргэлгэдэ туhалха байна. Хүдөө ажахын ба эдеэ хоолой промышленностиин продукци абалга ерэхэ жэлдэ 37 миллиард хүрэтэр маркаар нэмэхээр багсаагдана. Газарай хүрьhэнэй үрэжэлые саашадань дээшэлүүлхын тулада горитой мүнгэ зөөри hомологдохо юм.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ. ВНР-эй Гүрэнэй суглаанай ээлжээтэ сесси эндэ болоо.

Гүрэнэй суглаан хадаа правительствын ажал ябуулга тухай ВНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ене Фок гэгшын тоосоое шагнаа, тэрэшэлэн түмэр замай транспорт ба арадай хиналтын органуудай ажал ябуулга тухай хуулиин проектнүүдые зүбшэн хэлсээ.

ПОЛЬШО

ВАРШАВА. Экономическа Харилсан туhалалсалгын Соведэй транспортын талаар саг үргэлжын комиссиин ээлжээтэ сесси эндэ боложо байнхай. Тэрээндэ Болгариин, Венгриин, ГДР-эй, Монголой, Польшын, Румыниин, Советскэ Союзай болон Чехословакиин делегацинууд, тэрэшэлэн ажаглагша боложо Югославиин делегаци хабаадалсана.

Үнгэрhэн арбан жэлэй турша соо СЭВ-эй гэшүүн оронуудай хоорондо эд бараа шэрэлгэ хоёр дахин, пассажирнуудые шэрэлгэ зургаа дахин нэмээ. СЭВ-эй талаар уласхоорондын харилсаанай hайнаар тогтоогдоhоной ашаар эдэ зорилгонууд дүүргэгдэhэн байна.

БОЛГАРИ

СОФИ. Ажалай асуудалнуудай талаар социалис оронуудай гүрэнэй органуудай хүтэлбэрилэгшэдэй ба мэргэжэлтэдэй зүблөөн Болгариин ниислэлдэ нээгдээ. Болгариин, Венгриин, ГДР-эй, Монголой, Польшын, Румыниин, Советскэ Союзай ба Чехословакиин түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадалсана.

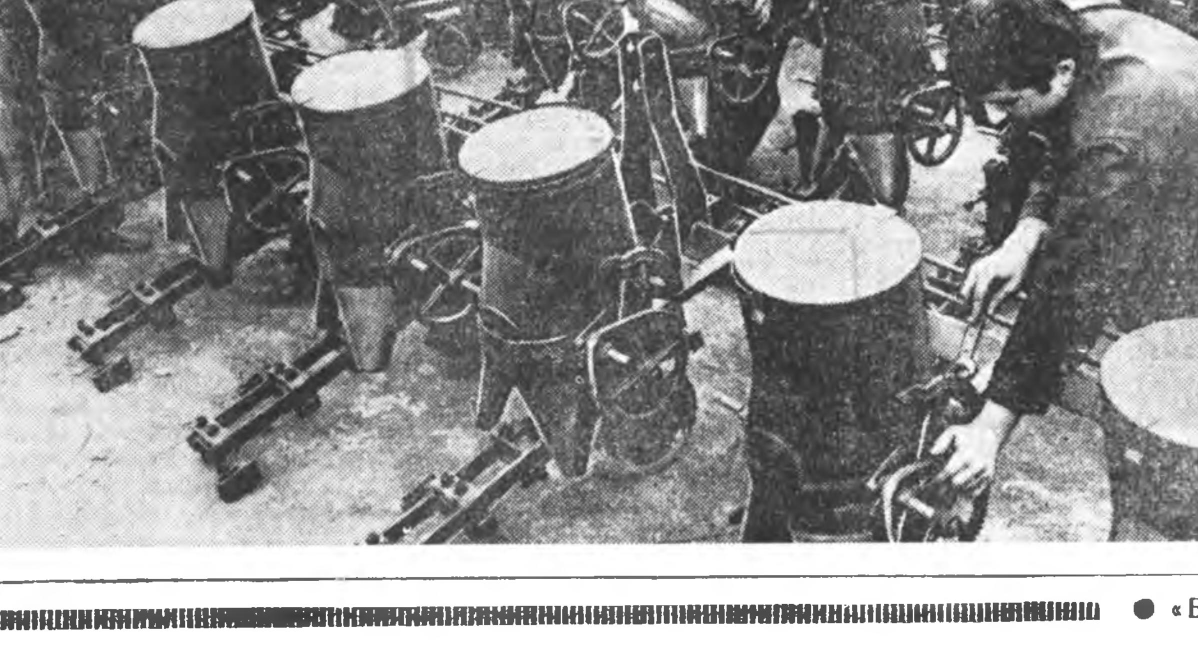
МНР

УЛААН-БААТАР. Партийна хүдэлмэрилэгшэдэй hарын курса партийна дээдэ hургуулиин дэргэдэ нээгдээ. Тэрэниие МНРП-гэй Центральна Комитет эмхидхэhэн байна. Марксистско-ленинскэ hургаалай гол теоретическэ, тэрэшэлэн соёл сурталай ба партийно-эмхидхэлэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые курсада hурагшад шудалха юм. МНРП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, секретарьнууд, парти, правительствын бусад хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшад, тэрэшэлэн МНР-эй, Советскэ Союзай эрдэмтэд hурагшадай үмэнэ лекцинүүдые уншаха.

ТОБШОХОНООР

«Сулейман Стальский» гэжэ ашаанай баhа нэгэ судна Советскэ Союзай худалдаа наймаанай флодто нэмэбэ. Энэ судна 14.000 тонно ашаа даадаг. Тэрэ «3-е мая» гэжэ судна бүтээлгын верфьдэ бүтээгдээд, «Судоимпортын» түлөөлэгшэдтэ дамжуулан үгтөө. Энэ хадаа Югославиин судоверфьдэ захигдаhан 10 суднын табадахинь болоно.

(ТАСС).

Арадай засагай байгуулагдаhанhаа хойшо Болгариин промышленность ...рдан түргөөр хүгжэжэ байна. Хүн зоной гэрэй зарим хэрэгсэлнүүдые ...лгари урдандаа хилын саанаhаа худалдан абадаг байhан аад, мүнөө ...хэйн дэлгүүр дээрэ өөhэдынгөө машинануудые худалдадаг болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Чирпан городой «Будущность» гэжэ заводто культи...тернууд хабсаргагдана. Энэ машинануудынь СЭВ-эй олохон гүрэндэ ...ьгэгдэдэг юм.
БТА—ТАСС-ай фото.

КАБАНСКЫН АЙМАГТА

ЗҮБӨӨР УРМАШУУЛГА

Мүрысөөндэ шалгарагшадые хайшан гэжэ моральна талаарнь урмашуулха, хүндэлхэ тухай Кабанскын аймагай Щергинскэ совхозой дирекцидэ, партийна комитедтэ, рабочкомдо нэгэтэ бэшэ хөөрэлдэhэн байна.

Тиигэжэ дамжуулгын улаан тугханиие барюулхаhаа, хүндэлэлэй самбарта, дайшалхы хуудаhан болон ханын газетэдэ бэшэхэhээ гадна, ажалай амжалта туйлаhантайнь дашарамдуулан, бэшэгээр, почтово открыткаар амаршалжа байха гэжэ шиидхэгдэhэн байгаа.

Энээниие шэнэшье гэхын аргагүй. Зүгөөр тон зохисотой, таатай аргануудай нэгэн гэжэ хэлэлтэй. Ажалдаа эсэжэ гэртээ амархаяа ерэхэдэш шинии нэрэ дээрэ ерэhэн амаршалгын телеграмма, үгышье бол бэшэг үхибүүншни баряад угтажа байха. Гэртэхиншни ушар удхынь мэдэнхэй, баяртайнууд.

Иимэ бэшэг— открыткануудые үнгэрhэн ургаса хуряалгын үедэ комбайнернууд Петр Метешов, Алексей Суворов, Андрей Жилин, Михаил Лагерев, Демид Кучумов болон бусад олон нүхэд абажа баясаа hэн.

Тэрэшэлэн тус совхоздо мүрысөөнэй түрүүшүүлые материальна зүбөөр урмашуулна. Бусад зарим ажахынууд мэтээр 3—5 түхэригөөр шагнаа боложо нэрэ зүүхэеэ hанадаг бэшэ. Ажахын али нэгэн кампанида, жэшээлхэдэ, үбhэ тэжээл бэлэдхэлгэ, ургаса хуряалга дээрэ илажа гараhан нүхэд ВДНХ-да ошохо путёвкоор, хоёрдохи hуури эзэлэгшэд 60—70 түхэриг мүнгөөр, 3-дахи hуурида гарагшад амаралтын байшан ошохо путевкоор шагнагдадаг болонхой.

МЭРГЭЖЭЛТЭДТЭ ТУhАЛНА

Кабанскын районой библиотекэдэ хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые хангаха тусхай сектор нээгдэбэ. Эндэнь хүдөө ажахын асуудалнуудаар 2500 гаран ном, брошюранууд суглуулагданхай. Гадна шэнэ журнал, брошюра, номууд ходо абтажа байдаг.

Энэ секторые Наталья Кирилловна Аканина даадаг. Шэнэ номуудай ерэхэдэ мэргэжэлтэд-уншагшадтаа дуулгадаг, тэдэнhээ захилынь абажа дүүргэхые оролдодог. hүүлэй үедэ уншагшадынь 35 хүнөөр олошорбо, 400 гаран ном уншагшадта үгтөө.

Тэрэшэлэн шэнэ номуудай тематическа выставкэ эмхидхэгдэнхэй. hаяар уншагшадай конференци зарлагдаха юм.

И. ГАВРИЛИН.

Редакцида ерэhэн бэшэгүүдhээ

ОРОЛДОСЫН АШААР

Яруунын аймагай эд хэрэглэгшэдэй союзай хүдэлмэрилэгшэд хүдөө ажахын продуктнуудые бэлэдхэхэ даабаринуудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Эндэхи бэлэдхэгшэд байгша ондо аймагайнгаа улад зонhоо 625 мянган үндэгэ худалдажа абаха түсэбтэй байгаа hаа, үнгэрhэн юhэ hарын туршада 668 мянган үндэгэ тушаажа абаа. Тиихэдэ энэл хугасаа соо ноохо, хартаабха худалдажа абалга мүн лэ түсэбөөр хараалагдаhанhаа холо үлүүлэгдээ.

Тэрэшэлэн улад зонhоо хонин, малай арhа, мяха болон hү худалдажа абалга мүн лэ үлүүлэгдээ. Жэшээлхэдэ, юhэн hара соо арhа, мяха тушаан абалгаар жэлэй түсэб 15, 21 процент, тиихэдэ hүөөр 20 процент үлүүлэн дүүргэгдээ.

Аймагай эд хэрэглэгшэдэй союзай бэлэдхэгшэдэй дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ Исэнгын совхозрабкоопой Ц. Цыбанова, Витимэй сельпогой Попова, Тэлимбэ, Гүндэhөө Рыбаков, Бальжинимаев, мүн бусадшье нүхэд шалгардаг байна.

— Байгша оной дүүрэтэр хүдөө ажахын продуктнуудые улам ехээр бэлэдхэхэбди. Энэмнай В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойдо бэлэг болохо,—гэжэ эндэхи хүдэлмэрилэгшэд мэдүүлнэ.

В. БАИБОРОДИН.

ЗУУhАА—ЗУУ

НИЖНЕ-АНГАРСК. (Радиотелефоноор абтаба). Ондока гол Байгалай хойгуурхи хада ууланууднhаа эхи абадаг. Тэндэ Хойто-Байгалай аймагай «Дружба» колхозой орын фермэ байрланхай. Довырен, Мильги гэжэ hарьдаг үндэр уулануудай бооринуудта оронуудынь бэлшээгдэнэ. Орынь инзагад эхэтэйгээ хамта бэлшээридэ ябадаг юм.

Хойто зүгэй оро үсхэбэрилэгшэд энэ жэлдэ түл олоор абаа. Орошод 450 инзагатай болоо. Тэрэнь зуун эхэ ороhоо зуун түл абтаhан болоно. Иимэ олон түл абалга оронойимнай орошодто hайн үрэ дүн гэжэ тоологдоно.

Мүнөө «Дружба» колхозой орын тоо 1300 толгойhоо дээшэ гараа. Коммунист бригадир Евгений Ганюгинай даадаг фермын орошод оронуудай харууhалга зүбөөр эмхидхэhэн байна.

Фермын орошод мүнөө гүрэндэ мяха тушаалгадаа бэлдэн, тушаагдаха оронуудаа илгажа эхилээ. «Дружба» колхоз энэ жэлдэ хэдэн арбаад оро худалдаха юм.

Б. ОЛЕГОВ.

ТАМАРАЛГЫН ХАhА ДҮҮРЭБЭ

РОМАНОВКА. (Телефоноор абтаба). Витим гол хэдэн зуун километр утатай. Зунай үедэ тэрэ голоор республикынгаа, мүн Шэтын ба Эрхүүгэй областьнуудай хойто захаар ажаhуудаг зоной хэрэглэхэ элдэб ашаан зөөгдэдэг юм.

Витим голоор ашаа зөөлгын хаhа дүүрэбэ. Мама гэжэ портдо «Ципикан» гэжэ буксирна теплоход hүүлшын ашаа абаашаа.

Мүнөө зун Витим голоор хори шахуу буксирна теплоход хойто зүг руу ашаа зөөhэн байна. Тэдэ теплоходууд республикынгаа Баунтын аймагай арад зондо, тиихэдэ «Мамслюда» трестдэ, Эрхүүгэй областиин Бодайбогой алтанай приискнүүдтэ 2800 гаран тонно ашаа зөөгөө. Ципиканай навигационно участогай уhан замшад энэ жэлдэ навигациингаа түсэб үлүүлэн дүүргэбэ. Түсэбhөө гадуур 820 тонно ашаан хойто зүг тээшэ зөөгдөө.

О. БЕРЕЗКОВ.

СОЁЛОЙ ҺОНИН

ГУШАН ЗУРГААДАХИ...

Үнгэрһэн суббото до Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряадай гүрэнэй драмын театр шэнэ сезоноо нээжэ, хото, хүдөөгэй ажалшадые баясуулба. Энэнь театрай коллективэй 36-дахи сезон болоно. Зондоо энеэдэ, зугаа элбэгтэй, һайн зүжэг нааданuудые харуулдагаараа алдаршаһан энэ театрай-мнай коллектив Буряадай литературын эхи заха табигшадай нэгэн Хоца Намсараевай «Сэрэмпэл» гэжэ туужаар табигдаһан зүжэгөөр сезоноо эхилбэ.

Комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулагдажа, театрай ендэр дээрэ табигдаһан энэ зүжэг түрүүшын үдэрһөө театрта орогшодой дурые татаба.

Зүжэгэй эхилхэдэ залуу хүбүүнэй паранай гараха зүг тээшэ мөрөөр табидуулжа ябаһан зураг театрта орогшодой нэрьемэ альга ташалгаар угтагдана.

Хүшэгын нээгдэмсээр туужын автор Хоца Намсараев артист (Самандуев) республикын арадай уран зураашан Цыренжаб Сампилов артист (Цыбенов) хоёр шатар табижа һуухадаа, өөһэд өөһэдынгөө хэжэ, бүтээжэ байһан хүдэлмэри тухай хөөрэлдэжэ, бэе бэеэ шоглолсохыень харанабди.

Буряадай АССР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Буянто Аюшин «Сэрэмпэл» гэһэн зүжэгые найруулан бэлдэжэ, хотынгоо ажалшадта бэлэглэбэ. Буряадай АССР-эй арадай уран зураашан Б. Чернутов туужын геройнуудай үмдэхэ костюм, зурагуудыень яһала һайнаар, таатайгаар бүтээһэн байна. Хүгжэмыень композитор, РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша Ж. Батуев туужын үйлэ хэрэгүүдтэ тааралдуулан бэшэээ.

Зүжэгэй гол рольнуудта РСФСР-эй арадай артист В. Халматов, Буряадай АССР-эй габьяата артистнар М. Степанова, С. Рабсалов, Буряадай республикын арадай артист Г. Лосев, артистнар Ц. Нурбуев, М. Зориктуева болон бусад хабаадалсаа.

Театрай сезоной нээгдэһэн түрүүшын, мүн хоёрдохи үдэр шэнэ зүжэг харахые хүсэгшэд хэзээ хэзээнэйхиһээ олон байгаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Дожжод, Сэрэмпэл, Ямаахан гурбан үглөөнэйнгөө сай ууха гэжэ һуунад.

С. ДОРЖИЕВАЙ фото.

ОЛИМПИИН НААДАНАЙ НАЙМАДАХИ, ЮҺЭДЭХИ ҮДЭРНҮҮД

Олимпиин XIX наадан түрүүшынь хахад хуби дүүрэбэ. Энээнтэй хамта штангистнууд, һэлюуршэдэй, хүнгэн атледүүд, бүхэшүүлэй мүрысөөн дүүрэлсээ.

«Инсурхентес» театр соо мүрысэжэ байһан бүхэшүүл — хүндэ бэетэй штангистнууд һүүлшынгээ алтан медалиин түлөө шангаар тулалдаба. Киевэй Л. Жаботинский американ хүсэтэйшүүлтэй заочноор хэдэг һорёогоо Мехикэдэ илалтаар дүүргээ. Тиин Токиодохи Олимпиин наадан да туйлаһан амжалтаяа — 572,5 килограмм дабтажа, алтан медаль абаба. Бельгиин спортсмен С. Рединг 555 килограмм үргэжэ, американецуудые бултаа. Американец Д. Дьюб мүн лэ иимэ дүн туйлаашье һаа, бельгиецһээ 20 килограммаар хүндэ бэйжа, гурбадахи һуури эзэлбэ.

Совет ороной штангистнууд Хельсинки, Рим, Токиодо шүүһэндээл адляар дүрбэдэхи илалтаяа туйлаба.

Сочимило гэжэ канал дээрэ манай һэлюуршэд — «академигууд» нэгэ алтан, нэгэ бронзо медальда хүртөө. Хоёр хоёроороо урилдагшадһаа Анатолий Сасс, Александр Тимошинин габшагай бэрхэ байжа, Олимпиин алтан медаль абаба. Найма наймаараа урилдагшадай дундаһаа манай командын гэшүүн бронзо медальда хүртөө.

Дүрэ буляалдалгатай барилдаанда хабаадаһан манай бүхэшүүл түрүү һуурида гараба. СССР-эй барилдаашадай суглуулагдамал командынхид бултадаа түрүүшын һууринуудые эзэлһэн байна. Олимпиин чемпионой нэрэ зэргэдэ минчанин Александр Медведь (хүндэ бэетэй), киевлянин Борис Гуревич (дунда бэетэй) хүртөө. Тбилисиин Шота Ломидзе (хүндэшэг бэетэй) мүнгэн медаль абаа. Мүн аха дүү Монголой Арадай Республикын бүхэшүүл нэгэ мүнгэн, гурбан бронзо медаль абабад.

Амаралтын үдэр фестивалиин залда сугларагшадай нэрьемэ альга ташалган замхаагүй. Олимпиин чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн Минскын студентка Елена Новикова бүхы уулзалгануудаа солбон бэрхээр, түргэн мэргэнээр үнгэргэжэ, сугларагшадай анхаралые татаба. Мексиканка Пилар Роланд мүрысөөндэ шалгаржа, мүнгэн медаль абаа.

Новикова түгэсхэлэй наадан да өөрынгөө командын түлөөлэгшэ Галина Гороховада шүүгдэбэшье, урмаа хухараагүй, саашадаа шадамар бэрхээр тулалдажа, дүрбэн уулзалгадаа шүүжэ гараа бшуу.

Амаралтын үдэр хүнгэн атледүүдэй мүрысөөн дүүрэжэ, дэлхэйн олон рекорд тогтоогдоо. США-гай негр спортсменкэнүүд Б. Феррелл, М. Бэйлз, М. Неттер, В. Тайес 4 х 100 метрэй эстафетэ дамжуулгын мүрысөөндэ шалгараа. Эдэнэр энэ зайе 42,8 секунда соо гаталжа, түрүү һуури эзэлээ. Манай басагад 43,4 секунда соо гаталжа, бүхэсоюзна рекорд тогтоогоо. СССР-эй суглуулагдамал команда Хүндэлэлэй ендэртэ гаража, бронзо медаль абаба. Хоёрдохи һуурине Кубын спортсменкэнүүд эзэлбэ.

США-гай эрэшүүлэй команда, мүн лэ негр спортсменүүд, 4х100 метрэй эстафетэ дамжуулгын зайе 38,2 секунда соо гаталжа, дэлхэйн рекорд тогтообо. Манай команда энэ мүрысөөндэ хабаадалсаагүй. 1500 метрэй зайда урилдаһан спортсменүүдэй дундаһаа кениец К. Кейно 3 минута 34,9 секунда соо гүйжэ, Олимпиин рекорд туйлаа.

Үндэрые харайлгын мүрысөөндэ американец Р. Фосбюри 2 метр 24 сантиметрые дабажа, алтан медальда хүртөө. Манай спортсмен москвич Валентин Гаврилов 220 сантиметр үндэрые харайжа, бронзо медаль абаба.

Эхэнэрнүүдэй дунда ядро түлхилгын мүрысөөндэ ГДР-эй М. Гуммель 19,61 сантиметрэй зурлаада хүргэжэ, дэлхэйн шэнэ рекорд туйлаба. Ленинградай Надежда Чижова гурбадахи һуури эзэлээ. (ядрогоо 18,19 сантиметрэй зурлаада буулгаа).

100 метртэ тамарһан Югославиин спортсменка Д. Бьедова энэ зайе 1. 15,8 секунда соо гаталжа, алтан медальда хүртэбэ.

Эрэшүүлэй дундаһаа [illegible] австралиец М. Уэнден [illegible] дэлхэйн (52,2 секунда) рекорд [illegible] тоогоо. Манай спортсменүүд [illegible] мир Косинский Николай [illegible] хоёр мүнгэн, бронзо медаль [illegible]

Хоёр хоёроороо һуугаад ур[illegible] шадай хуби заяан 0,98 секунд[illegible] шада дүүрэхэ байшоо. СССР-эй [illegible] лөөлэгшэд Анатолий Сасс, Алек[illegible] Тимошинин онгосынгоо [illegible] Голландиин спортсменүүдһэ[illegible] урид финишэй зурлаада хүргэж[illegible] тан медальда хүртэбэ.

Рапиристнүүдэй дундаһаа [illegible] эрэшүүлэй команда амжалта [illegible] жа, мүнгэн медальда хүртэбэ. [illegible] нэр түгэсхэлэй наадан да Фран[illegible] спортсменүүдтэ 6:9 тоотой[illegible] шүүгдэһэн байна.

Совет ороной баскетболис[illegible] шадамар бэрхээр наададаг Браз[illegible] командые октябриин 20-до [illegible] тоотойгоор шүүбэ. Мүн манай [illegible] лейболистнуудай команда ГД[illegible] спортсменүүдые 3:2 тоотойгоор [illegible] гээ.

Зураг дээрэ: 1). Дэлхэйн, Ол[illegible]пиин наадануудай чемпион [illegible] Жаботинский. 2). Үһанда тамар[illegible] бэрхэ Галина Прозуменщикова.

ТАСС-ай фотохро[illegible]

ҮШӨӨ 12 НЕГР НАМНУУЛБА

Расизмые буруушааһанай [illegible] үшөө арбан хоёр негр спортсме[illegible] США-гай Олимпиин командаһаа [illegible]гагдаба. Урда тээнь Америкын Ол[illegible]пиин командаһаа гаргагдаһан То[illegible]ми Смит Джон Карлос хоёрһоо гад[illegible] дэлхэйн рекордсмен, Олимпиин [illegible]пионууд болоһон Боба Бимон, [illegible] Эванс, мүн Ральф Бостон, Лар[illegible] Джеймс, Рональд Фримэн, Гэри Бе[illegible]сен, Уайн ле Бомбар, Эвард Бе[illegible] Кондрад Найтингэйл, Альберт Хэ[illegible] США-гай командаһаа намнуулаа.

США-гай Олимпиин комитет [illegible] гаараад, үгэ дууласагүй спортсме[illegible]дээ хэһээхэ зорилгоор Мехикэдэ [illegible]һан гаргашаяа спортсменүүд [illegible] дэрһөө өөһэдөө түлэхэ гэжэ [illegible]бэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Алдар[illegible] һайндэрэй хүндэлэлдэ» гэһэн т[illegible]рүү бэшэг. РСФСР-эй Центральн[illegible] Статистическэ управлениин мэдэ[illegible]сэл. «В. И. Ленинэй түрэһөөр 10[illegible] жэлэй ойдо» гэһэн гаршаг доро [illegible]формацинууд. ТАСС-ай шугам[illegible] мэдээсэлнүүд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Аха [illegible]хэрэй туһаламжаар» гэһэн С. Лу[illegible]буновай статья. «Буряадай [illegible]рин ноопотой хонитой болохын тү[illegible]лөө» гэһэн С. Үбеевэй статья. Тү[illegible]рэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда: «Мили[illegible]циин гвардеецүүд» гэһэн Д. Эрды[illegible]ниевай статья. Буряадай литера[illegible]тура ба искусствын долоон хоно[illegible]гой Хяагтын аймагта үнгэрэгд[illegible]һэн тухай материал. Хилын саана[illegible]һаа абтаһан мэдээсэлнүүд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: нюта[illegible] нютагай һонин. Спорт. Мехикэд[illegible] боложо байгаа Олимпиин наада[illegible]нуудай материал.

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

16 часһаа 23 час хүрэтэр Москваһаа дамжуулга. 16 час 30 минутаһаа ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан Ленинградай пионернүүдэй рапорт. 16 час 45 минутаһаа Олимпиин XIX наадан дээрэһээ гимнастика харуулагдаха. 19 часһаа Олимпиин XIX наадан ай дневник дамжуулагдаха.

Телефон • Телеграф • Радио — ХИЛЫН СААНАҺАА

Алжирые һалбараан хүгжөөхын түлөө

АЛЖИР. (ТАСС). «Баяшуул ба үгытэйшүүл болоожо хубаардаггүй», нэгэдэмэл, бэеэ даанхай Алжирые байгуулха шухала гэжэ Буира городто болоһон ехэ митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Революционно совэдэй түрүүлэгшэ Бумедьен зааһан байна.

Манай орондо мүнөөнэй байдал саашадаа үлэжэ шадахагүй. Элдэб районуудта тэгшэ бэшэ эрхэтэй байдалые зайсуулхын тула оролдохо гээшэ манай уялга болоно» гээд тэрэ хэлээ.

Үнибүүдые бүгэдэ ниитын һуралсалда хабаадуулха гээшэ республикын үмэнэ табигдажа байһан гол зорилгонуудай нэгэн болоно гэжэ гүрэние голгойлогшо тэмдэглэһэн байна. Гүрэнэй бюджедэй нилээд ехэ хубиинь гэгээрэлдэ зорюулагдаһанда Алжир омогорхожо шадаха» гээд тэрэ хэлээ.

Үхибүүдэй ойролоол 60 процентнь мүнөөдөө һургуулида ябаха аргатай гэжэ зааха зуураа, бүгэдэ ниитын һуралсал хангахын тулада правительство бүхы хэмжээнүүдые абаха гээд Бумедьен найдуулаа.

Жэжэ таряашадай байдал тухай тогтохо доо, урьһаламжа ба материалнуудые үгэжэ, хэтэ холоһоо хойшо тохёолдоһон үгытэй байдалһаа тэдэние гаргахын тулада правительство саашадаашье туһалха хүсэлэнтэй гээд Революционно совэдэй түрүүлэгшэ онсолон тэмдэглээ. «Жэжэ тарящадай байдалай хүсэдөөр һайжартар нимэ политика үргэлжэлүүлэгдэхэ» гээд тэрэ онсолон тэмдэглэһэн байна.

„Аполлон-7" гэжэ онгосын ниидэлгэ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Америкын «Апполон-7» гэжэ замбуулинай онгосо замбуулин соогуур ниидэлгынгээ һүүлшынхиин урда тээхи арбадахи суудхые октябриин 21-дэ түгэсхөө.

Октябриин 20-до замбуулинай онгосын маршева двигатель ойро зуура хүдэлгэгдөө. Мүн энэ үдэр онгоһоо 6-дахи телевизионно дамжуулга хэгдэһэн байна.

Ханяадан хүрэнхэй гэжэ космонавтнууд гомдоһоор. Тэдэнэй шэхэнэй дунда талын хуби үбшэлһэнэй тэмдэгтэй, эдеэндэ дурагүйнүүд болоо.

Газарһаа хэгдэһэн эрилтын ёһоор программаар хараалагдаагүй хэдэн нэмэлтэ туршалгануудые экипажай гэшүүд хэнэ. Онгосын командир Уолтер Ширра эдэ туршалганууд һайнаар бэлдэгдээгүй гэжэ тоолодог дээрэһээ дураа гутаһан байна.

Замбуулинай онгосоһоо телевизионно дамжуулгын 7-дохи, һүүлшын сеанс октябриин 21-нэй үглөөгүүр болоһон байна.

Онгосо Атлантиин далайн баруун хубида октябриин 22-то Москвагай сагаар 14 час 12 минутада дуухa ёһотой юм.

Партида үнэн сэхэ, социализмда үнэн сэхэ байлга

БЕРЛИН. (ТАСС). Германидахи ноябриин революциин 50 жэлэй ойдо зорюулан, Германиин Демократическа Республикын залуушуул Берлинэй Маркс-Энгельсэй талмай дээрэ, тэрэ шадарай үйлсэнүүдтэ угаа ехэ манифестаци хэбэ.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Совэдэй Түрүүлэгшэ В. Ульбрихтые, ГДР-эй бусад хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадые, тэрэшэлэн немец хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй ветерануудые манифестацида хабаадагшад халуунаар амаршалаа.

Аха дүү оронуудай залуушуулай түлөөлэгшэд, тэрэ тоодо ВЛКСМ-эй ЦК-гай секретарь А. Х. Везиров түрүүтэй Ленинскэ комсомолой делегаци, тэрэнэй составта оролсоһон космонавт Б. Б. Егоров немец залуушуултай хамта баярай ёһолоодо хабаадалсаа.

Немец сүлөөтэ залуушуулай союзай (ССНМ) — залуушуулай шалгагдамал жолоодогшо ба партиин үнэн сэхэ туһалагшын гэшүүд хүхэ самсануудые үмдэнхэй демонстрантнуудай зэргэдэ жагсан ябаа. Энэ союз өөрынгөө зэргэдэ 1,5 миллион хүбүүд, басагадые нэгэдүүлдэг юм.

Г. Гусагай хэлэһэн үгэ

ПРАГА. (ТАСС). Ваг дээрэхи Трновицо (Баруун-Словацка область) баярай суглаан болоо. Фашизмын аюулда эсэргүүсэн, Чехословак гүрэние хамгаалха зорилгоор Урда Словакиин хүн зоной асари ехэ манифестаци хэһэн үдэрһөө хойшо үнгэрһэн 30 жэлэй ойдо энэ суглаан зорюулагдаһан байгаа. Тэрэ манифестацида хабаадагшадай нэгэн Словакиин Компартиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн Г. Гусак суглаан дээрэ үгэ хэлээ гээд ЧТК агентство мэдээсэнэ.

Сүлөөлэгдэһэн үдэрһөө хойшо Чехословакидахи социалис байгуулалта хүгжөөлгөөр туйлагдаһан амжалтануудые тэрэ тэмдэглэһэн байна. Социалис демократие хүгжөөхэ зорилгоор КПЧ-гэй нээһэн үргэн замые элдэб шэглэлнүүдые хүгжөөхын тулада хэрэглэхые һэдэһэн ушар олон үзэгдэдэг байгаа гээд Г. Гусак заагаа. «Социализм» гэһэн үгэ ондо ондоогоор тайлбарилагдадаг байһан юм гээд тэрэ хэлээ. Политическэ ябуулга хэхэ сагнай тулажа ерээ гэжэ һанадаг, социализмда харша элдэб хүсэнүүд энэ үгые хэрэглэдэг байгаа. Тэдэнэр Коммунис партие, социалис гүрэнүүдтэй манай байгуулһан харилсаае муушалдаг. Тэдэнэр социалис гол ёһонуудые бэелүүлгэдэ һаад ушаруулаа. Тиимэһээ январьһаа хойшонхи хүгжэлтын таатай талыень манай хүгжэлтэ һаатуулһан, һаатуулхые мүнөөшье һэдэгдэжэ байһан тааруугүй талаһаа илгаруулха ёһотойбди. Чехословакиин дотоодын хүгжэлтэдэ, интернационалис харилсаанда тааруугүй националис элдэб шэглэлнүүдые буруушааха шухала гээд Г. Гусак энээнтэй дашарамдуулан онсолон тэмдэглэһэн байна.

ЧССР-эй газар дээрэ совет сэрэгүүдэй саг зуура байха гурим тухай совет-чехословак договор ЧССР-тэхи байдалые заһаруулха шухала нүхэсэл болоно гээд Г. Гусак саашань онсолон тэмдэглээ. Манай дотоодын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ Чехословакиин партийна ба правительственна дээдэ органуудай, маанадай бултанаймнай ябуулга хэхэ үргэн замые договор нээжэ үгэнэ гээд үгэ хэлэгшэ мэдүүлээ.

«Бидэнэр манай ерээдүйдэ этигэл найдабаритайгаар хандана бди. Манай общественной хүтэлбэрилхы хүсэн болохогшо манай партиин демократическа гол ёһонуудые шууд сэхээр бэелүүлдэг дайшалхы парти дахяад болохын тулада бидэнэр бүхы юумэ хэхэбди. «Демократи» гэһэн ойлгомжодо харюусалгын мэдэрэл бүри ехээр оролсоно гэжэ мүнөө бидэнэр мэдэрхэ ёһотойбди» гээд Г. Гусак түгэсхэлдөө хэлэһэн байна.

Патриодууд добтолно

ХАНОЙ. (ТАСС). Туһамаршадай, американ сэрэгүүдэй Лонгбиндахи (Бьенхоа провинци) штаб-квартирые мүн Плейку шадарай американ ябаган сэрэгэй 4-дэхи дивизиин лагерие Урда Вьетнамай арадай сүлөөрэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд октябриин 20-до добтолоо.

Освобождение агентствын дамжуулгада үндэһэлэн, Вьетнамай информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Урда Вьетнамай патриодууд октябриин 4, 5, 9 ба 10-да американ сэрэгэй 4 судные үһанда шэнгээгээ, горитойгоор гэмтээгээ, американ ба туһамаршадай сэрэгүүдэй олон солдадые хүлһөөнь буулгаа.

Сайгонһоо урагшаа 10 километртэ байдаг догые октябриин 10-да гэнтэ добтоохо доо, Урда Вьетнамай патриодууд 15 миллион шахуу литр горючи тээһэн судные үһанда шэнгээһэн байна.

Тяудок провинцида октябриин 9, 10 ба 11-дэ 130 шахуу американ солдат ба Урда Вьетнамай дахуул солдадууд усадхагдаһан, шархатаһан, 2 самолёт буудуулан унагаагдаһан, һомо хэрэгсэлэй ба эдеэ хоолой зүйлнүүдэй склад тэһэлэгдэһэн байха юм.

Освобождение агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Кото гэжэ хадалиг райондо Урда Вьетнамай патриодууд октябриин 9-дэ «Командосой» (тусхай зорилготой сэрэгүүд) бүлэгые добтолжо, олон солдадые шархатуулаа, тагнуулай нэгэ самолёт буудажа унагаагаа.

Арадай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй сэрэгшэд октябриин 4-дэ американ сэрэгэй 3 судные үһанда шэнгээгээ, тэрэн дээрэ һуужа ябаһан 50 американ солдадые хүлһөөнь буулгаа гээд Освобождение агентствын дамжуулгада үндэһэлэн ВИА агентство октябриин 21-дэ мэдээсээ.

Америкын армида расова зүрилдөөн гарана

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Американ арми ба илангаяа Вьетнамдахи сэрэгүүд дотор расова зүрилдөөнэй болодогые Пентагон хэблэлэй түлөөлэгшэдһөө ехээр нюудаг байха юм. Дананг шадарай далайн-сэрэгэй баазада расова илгаа гаргалгада эсэргүүсэн, сэрэгэй алба хэдэг негрнүүдэй буһалгаалһан тухай недели үнгэрһэн хойно мэдээжэ болоо. Яахадаа мэдээжэ болооб гэхэдэ, расова хёморон нюуха далдалхын аргагүй ехэ хэмжээтэй болоо жо байнхай.

Американ информационно агентствануудай Данангһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, зуу гаран американ негр — далайн-сэрэгэй корпусой солдадуул хэдэн митингнүүдые үнгэргэжэ, албанай талаар дэбжүүлхэдээ илгаа гаргалгада эсэргүү, эгээн лэ аюултай тулалдаануудта негр солдадуудые эльгээлгэдэ эсэргүү, мүн баазадахи сэрэгэй алба хэгшэдэй хоорондохи харилсаанда расова газаашалгануудай хэгдэдэгтэ эсэргүү буруушаалга командованидаа мэдүүлээ.

ЮПИ агентствын Данангһаа мэдээсэһэнэй ёһоор, нэгэ сагаан шарайта моряк буруушаалга мэдүүлһэн негрнүүдые буугаар занаа, удаань тэдэние буудажа ороо.

Энэ хадаа Вьетнамдахи американ частьнуудта, расова тулалдаануудай болоһон түрүүшын ушар бэшэ юм. Урда Вьетнамдахи американ олон баазада иимэ тулалдаанууд боложол байдаг.

Американ негр солдадуудай 99 процентнь байлдаанай үедэ, окопууд соо тэгшэ эрхэтэй болоно гээд майор негр Лавелл Меррит һаяхан мэдүүлээ.

Неаполитанска порт хаагдаба

РИМ. (ТАСС). НАТО-гой корабльнуудта һуури үгэхын тулада худалдаа наймаанай суднанууд Неаполитанска портдо оруулагдахаяа болёо гээд «А-Би-Чи» гэжэ недели бүриин хэблэл бэшэнэ.

«НАТО-до, американ 6-дахи флодто шадаал һаа ехэ һуури үгэхэ» гэһэн итальян сэрэгэй засагаархидай захиралта бии» гээд статья соо заагдана.

НАТО-гой, США-гай 6-дахи флодой корабльнуудай ерэһэн дээрэһээ Неаполь худалдаа наймаанай порт байхаяа болибо. Имагтал 6-дахи флодой боро үнгэтэй томо корабльнуудые портдо хаража болохо байна. Тохой соо сэрэгэй дохёонууд таһалгаряагүй дуулдажал байдаг» гээд статья соо саашадаа хэлэгдэнхэй.

Неапольда НАТО-гой ба американ флодой сэрэгэй корабльнуудай ерэлгэ Италиин энэ районой экономикодо муугаар нүлөөлнэ, «Неаполитанска портдо бэрхэтэй байдалай тохёолдоһонһоо уламжалан, бүхы Урда Италида хэсүү байдал тохёолдоно.

КОМСОМОЛОЙ ОЙДО ЗОРЮУЛҺАН УРИЛДААН

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнэр ВЛКСМ-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан урилдаа Сэлэнгын арал дээрэ үнгэргэбэ. Мүрысөөндэ 700 студентнэр хабаадалсаһан байна.

Хурданаар гүйдэг хүбүүдэй дунда 1000 метр зайда шанга тэмсэл болоо. Энэ зайе 2 минута 42.2 секунда соо гаталһан механическа факультедэй 3-дахи курсын студент Александр Сангадиев түрүүлжэ, нэгэдэхи һуури эзэлээ. Барилгашадай факультедэй студент, спортын мастер Сергей Можаев хоёрдохи, механическа факультедэй студент Петр Интагоров гурбадахи һуурида гараа.

Басагад түрүү һууриин түлөө мүрысэжэ, хэнэйнгээ хурданаар гүйдэгые туршалсаа. 1-дэхи курсын студентка Надежда Воикова шалгаржа, нэгэдэхи һуурида гараһан байна. Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта студентнэр Суханова, Воронина гэгшэд удаа дараалан гараа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүү һуури эзэлэгшэдтэ шан барюулга.

Г. БАЙМЕЕВЭЙ фото.

ХОРИИНХИД ТҮРҮҮЛЭЭ

Һаяхан Хориин аймагай Удинск тосхондо Ленинскэ комсомолой табин жэлэй ойдо, мүн зунай спортивна сезоной дүүрэлгэдэ зорюулагдаһан мүрысөөн үнгэргэгдэбэ.

Мүрысөөндэ Дээдэ-Тайлсын, Хүрбын, Үдын совхозуудай, Хандагайн леспромхозой, хүүгэдэй спортивна һургуулиин, мүн аймагай түб — Хори тосхоной спортсменүүдэй шэлэгдэмэл түлөөлэгшэд, хамтадаа 220 хүн сугларжа, хүнгэн атлетикээр, волейболоор, футболоор тамир хүсэеэ, шадабарияа шалгаһан байна.

Илангаяа Үдын совхозой спортсменүүд нютагтаа үнгэргэгдэһэн энэ мүрысөөнэй дүнгөөр амжалтатай байжа, аймагай спортын совэдэй дамжуулгын кубок болон грамотануудта хүртэһэн байна. Жэшээлхэдэ, тэдэнэр волейболоор командануудай дундаһаа шалгаржа, аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ хоёрдохёо хүртэбэ. Тиихэдэ Хори тосхоной команда хоёрдохи һуурида гараа.

Футболоор болоһон мүрысөөндэ дээдэ-тайлсынхид айлшаар ерэһэн Хэжэнгын дунда һургуулиин командатай уулзажа, 3:1 тоотойгоор шүүбэ. Удаань Хандагайн леспромхозой команда Хори тосхоной түлөөлэгшэдтэй наадахадаа 0:2 тоотойгоор шүүгдээ һэн. Гадна Хори тосхоной футболистнууд Дээдэ-Тайлсын совхозой түлөөлэгшэдтэйшье уулзахадаа бэлэхэнээр шүүжэ, аймагай чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртөө.

Хүнгэн атлетикээр болоһон мүрысөөндэ Үдын совхозойхид аймаг дотороо эрхимлэжэ, Хандагайн леспромхозойхид хоёрдохи һуурида гараа. Тиихэдэ дээдэ-тайлсынхид гурбадахи һуурида түригдөө.

Аймагай һургуулинуудай дундаһаа Хори тосхоной найман жэлэй һургуулиин эдир спортсменүүд түрүү һуурида гараба. Наран тосхоной болон Баруун-Хасууртайн һурагшад тус тустаа хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта гараа.

Б. ЛАЙДАПОВ.

МОНГОЛОЙ ЗАХИЛААР

Һүүлэй жэлнүүдтэ Буряадай хэблэлэй комбинат Монголой Арадай Республикын дээдэ һургуулинуудай захилаар һуралсалай номуудые олоор гаргана. Жэшээлхэдэ, эндэ Чойбалсанай нэрэмжэтэ Монголой гүрэнэй университедтэ, мүн Улаан-Баатарай хүдөө ажахын дээдэ һургуулида үзэхэ зургаан янзын ном гаргагдаа.

Мүнөө үедэ Буряадай хэблэлэй комбинадта үшөө хоёр ном, тусхайлан хэлэбэл, элдэб мал эмшэлхэ ветеринариин, мүн хирургиин номууд хэблэгдэжэ байнхай.

Аха дүү Монгол орондо эльгээгдэхэ номууд шанар һайнтай саарһан дээрэ барлагдана.

О. БЕРЕЗКОВ.

САГАЙ УЛАРИЛ

Улаан-Үдын авиаметстанциин мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэйшэг байха, саһан орохогүй. Хойто аймагуудта 0—5, урда аймагуудта 4—9 градус дулаан. Улаан-Үдэдэ һүниндөө 5—7 градус хүйтэн, үдэрынь 5—7 градус дулаан байха.

Редакторай орлогш[illegible]
М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

г. УЛАН-УДЭ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора—54-54, приёмная—54-93, зам. редактора—68-08, зам. редактора—62-62, ответ. секретаря—50-52, зам. ответ. секретаря—66-76, отделы: партийной жизни—60-91, сельского хозяйства—64-36, 63-86, пропаганды и агитации—56-23, промышленности и строительства—61-35, советского строительства и быта—69-58, культуры и школ—60-21, писем и рабселькоров—67-81, информации—34-05, общественная приёмная—56-62, машинное бюро—57-63, фотолаборатория—33-61.

Гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров БурАССР.

Н-02039. Зак. № 1043.